

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף בכיר גיל הרך
תוכנית הצהרונים הלאומית

תגליות וניסויים

תוכנית העשרה חינוכית
ניצנים בגני ילדים

בס"ד

תוכן העניינים

5

שבוע ראשון הקסם שבמים

גילוי התכונות המופלאות של המים בבריאה דרך חקירת ציפה, שקיעה ותהליכי קיפאון.

28

שבוע שני אוויר ותנועה

הבנת כוחו הסמוי של האוויר בבריאה, המסוגל להניע חפצים במרחב דרך ניסויי נשיפה חווייתיים ופיתוח מיומנויות ויסות ושליטה.

42

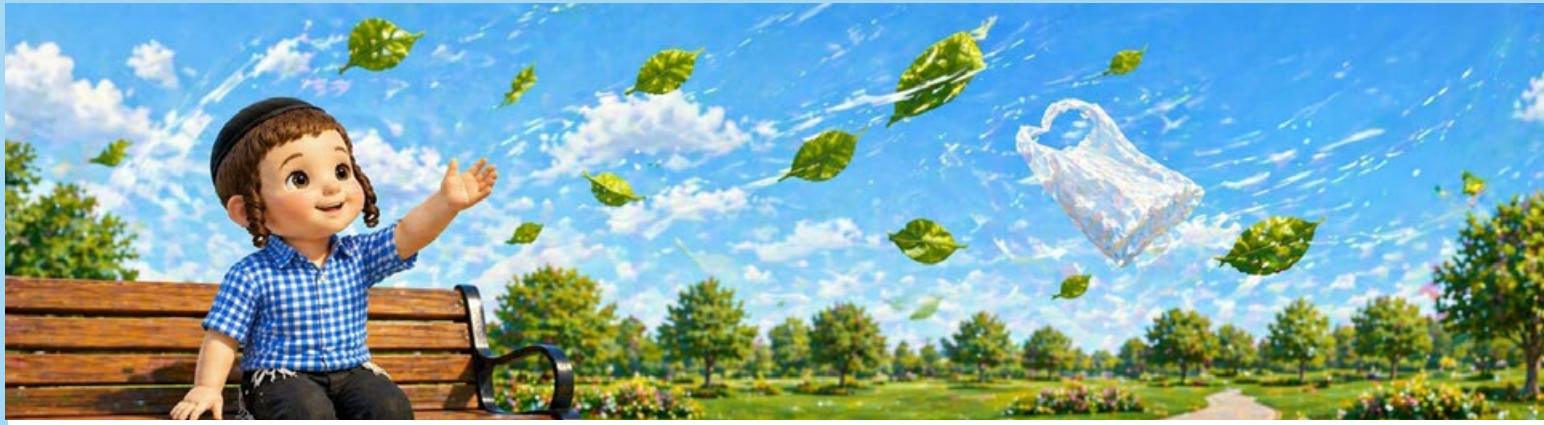
שבוע שלישי אור וצל

חקירת הקשר בין מקור האור להיווצרות הצל במרחב תוך הבחנה חזותית בין שקיפות לאטימות וגילוי פלאי המאורות.

55

שבוע רביעי מים וצבע בעולם ובטבע

חקירת תהליכי ספיגה והובלת מים וסיכום של כל מיומנויות החקר המדעי

בס"ד

מבוא

"מעשה שבא מין ואמר לר' עקיבא: העולם הזה מי בראו? אמר לו: הקב"ה. אמר לו: הראיני דבר ברור. אמר לו: מה אתה לובש? אמר לו: בגד. אמר לו: מי עשאו? אמר לו: האורג, אמר לו: איני מאמינך, הראיני דבר ברור. אמר לו: ומה אראה לך, ואיך אתה יודע שהאורג עשאו? אמר לו: ואתה אינך יודע שהקב"ה ברא את עולמו? נפטר אותו המין. אמרו לו תלמידיו: מה הדבר ברור. א"ל: בני כשם שהבית מודיע על הבנאי והבגד מודיע על האורג והדלת על הנגר, כך העולם מודיע על הקב"ה שהוא בראו" (מדרש תמורה, ה').

בחודש זה נצא למסע חווייתי של גילוי פלאי הבריאה דרך ניסויים
משחק יצירה ותנועה

נלמד לחקור את חוקי הטבע שהטביע הקדוש ברוך הוא בעולמנו, ונבין
את תכונות המים האוויר והאור. נפתח מיומנויות של התבוננות שאילת
שאלות והסקת מסקנות.

במהלך החודש נפתח את התחומים הבאים:

ידע

- הכרות עם מושגי יסוד: ציפה, שקיעה, מצבי צבירה ולחץ אוויר
- זיהוי מוחשי של מקורות אור והבנת היווצרות הצל במרחב
- הבנת תהליכי ספיגה, ערבוב צבעים והובלת מים בטבע

מיומנויות קוגניטיביות

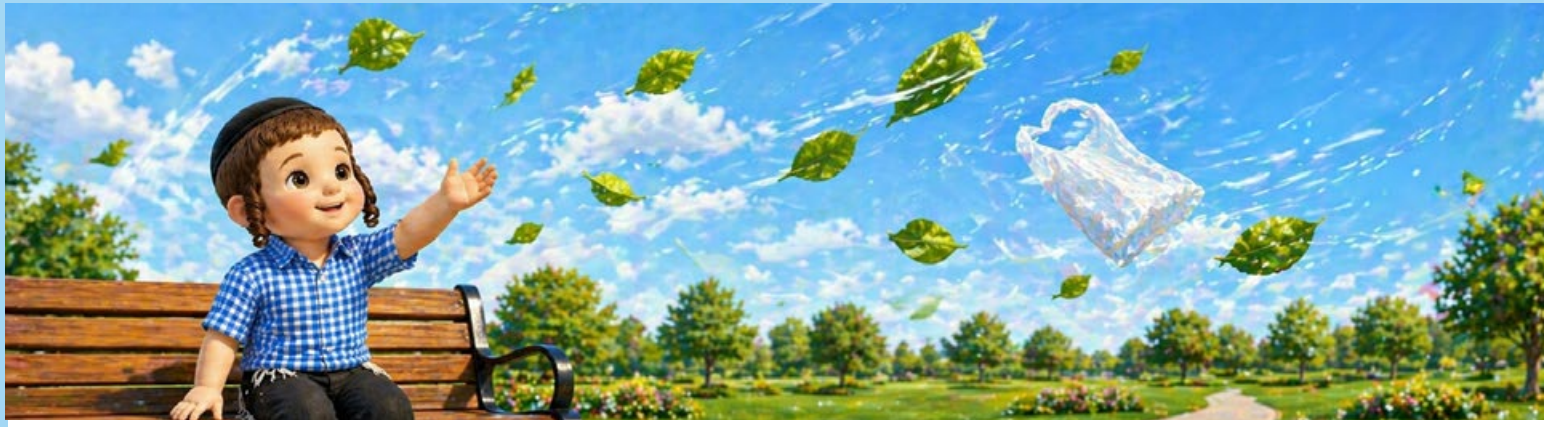
- פיתוח יכולת תצפית וניתוח תופעות משתנות בחומר
- תרגול מתודולוגיית החקר- ניחוש לפני ניסוי ובדיקת השערות

מיומנויות תוך-אישיות וחברתיות

- חיזוק הוויסות העצמי ושליטה בנשימה דרך משחקים
- פיתוח יכולת שיתוף פעולה בצוותים וקבוצות עבודה
- חיזוק הביטחון העצמי בתחושת המסוגלות לגלות ולחקור

ערכים

- התפעלות מחוכמת ה' המסתתרת בכל טיפה, קרן אור ונשימה
- מידות טובות ורחמנות על פי דרכו של החפץ חיים

שבוע ראשון קסם המים

מטרה שבועית: גילוי התכונות המופלאות של המים בבריאה דרך חקר אקטיבי של ציפה שקיעה וערבוב צבעים
דמות מלווה: ארל'ה מגלה

יום ה	יום ד רביעי ייחודי	יום ג	יום ב	יום א	
<u>יום במעבדה</u>	<u>דקלום רביעי ייחודי</u>	<u>שיירת הצבעים</u>	<u>מראת הצלליות</u>	<u>מעגל של טיפות</u>	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים
<u>יום במעבדה- המים המטיילים</u>	<u>הקסם שבקרח- סיפור על החפץ חיים</u>	<u>צבעים ומים- ערבוב גוונים</u>	<u>פלא במים- צף ושוקע</u>	<u>פותחים עם ארל'ה מגלה</u>	פעילות חינוכית העשרתית
<u>האוויר הקסום</u>	<u>מגנט השקט</u>	<u>מצלמת הזיכרון</u>	<u>כדור האור</u>	<u>קרחון נמס</u>	סיום יום

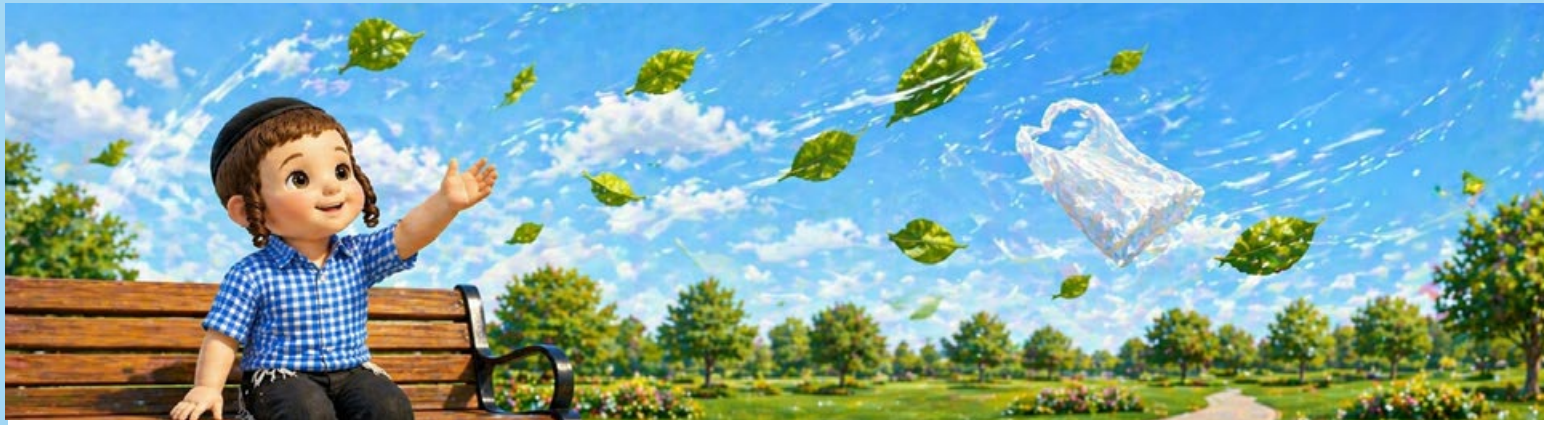
השבוע נצא למסע בעקבות המים ונגלה את התכונות המופלאות שלהם, נבין כי המים הם בסיס לחיים, ומאפשרים לגלות תופעות טבע מרהיבות. התנסות תעניק לילדים ביטחון לחקור את הסביבה, והם ילמדו לשאול שאלות, למצוא תשובות ולנחש מה עומד לקרות. בסוף השבוע בעז"ה נצא עם הודאה לבורא על מתנת המים המופלאה שברא בעולמנו, ונדע להעריך מה טמון בכל טיפה וטיפה.

פעילויות פתיחה והתכנסות:

לפניכם פעילויות אותן מומלץ לשבץ בפתיחת היום בעת ההתכנסות הראשונית, לפני ארוחת הצהרים, מטרתן לאפשר מעבר נוח ורציף מפעילות הבוקר לפעילות הצהריים, לבדוק את שמות הנוכחים, להציג את סדר היום, ולהעניק יחס אישי לכל תלמיד.

בחרו פעילות אחת לכל יום. תוכלו לחזור להשתמש בכל פעילות אחת לשבוע באופן קבוע במהלך החודש. פעילויות חוזרות מהוות גורם לביטחון אצל התלמיד.

מומלץ לגוון ולהרחיב את הפעילויות, להוסיף רעיונות משלכם, ולעודד את התלמידים לקחת חלק, ליזום ולהרחיב בעצמם את הפעילויות.

פעילות פתיחה לימי ראשון מעגל של טיפות

מטרות

- חיזוק הלכידות הקבוצתית דרך תנועה משותפת
- המחשת מושג האיחוד המדעי של חלקיקי מים

מהלך הפעילות

נמחא כפיים בקצב מוסכם, הילדים ינועו במרחב כטיפות בודדות לקצב ההקשה. כאשר ניתן את האות, כל זוג ילדים (טיפות) יחזיקו ידיים ויהפכו לשלולית. בסיום כל הילדים יחזיקו ידיים במעגל המייצג את הים הגדול. ננוע יחד במעגל ימינה ושמאלה כמו גלים מאוחדים.

פעילות פתיחה לימי שני מראת הצלליות

מטרות

- פיתוח יכולת חיקוי ותנועה עוקבת
- הבנת מושג ההשתקפות והמעקב אחר מקור האור

מהלך הפעילות

נחלק את הילדים לזוגות שבהם ילד אחד הוא האור והשני הוא הצל. הילד שהוא האור מבצע תנועה איטית במרחב, והילד שהוא הצל עוקב אחריו, ומבצע בדיוק את אותו הקיפול או המתיחה שמבצע החבר. נחליף תפקידים כדי שכולם יחוו את המעקב וההובלה.

פעילות פתיחה לימי שלישי

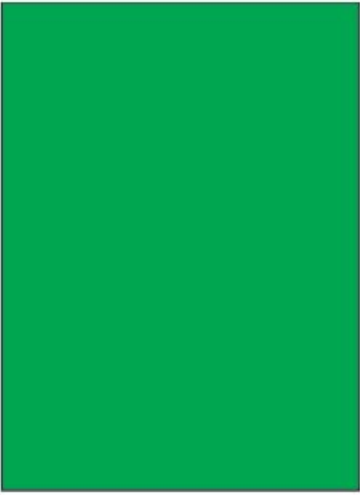
שיירת צבעים

מטרות

- זיהוי ושיום צבעים מהיר במרחב
- תרגול עבודה קבוצתית ותנועה מאורגנת

מהלך הפעילות

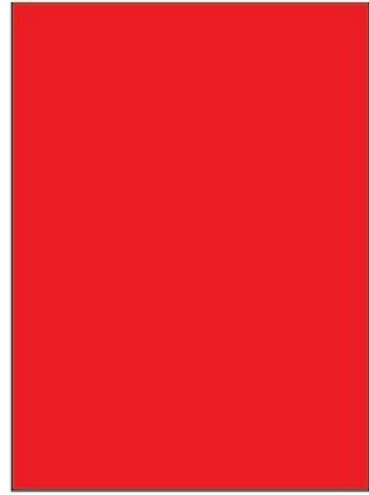
נחלק לילדים כרטיסיות צבע פשוטות והם ינועו בחדר בחופשיות לקול מנגינה. כאשר נכריז על שם של צבע, כל הילדים עם הכרטיס המתאים יתייצבו בשורה ארוכה. ננסה ליצור פסיפס של שלישיות צבעים המורכבות מאדום, צהוב וכחול. הילדים יצטרכו למצוא את החברים עם הצבעים המשלימים במהירות

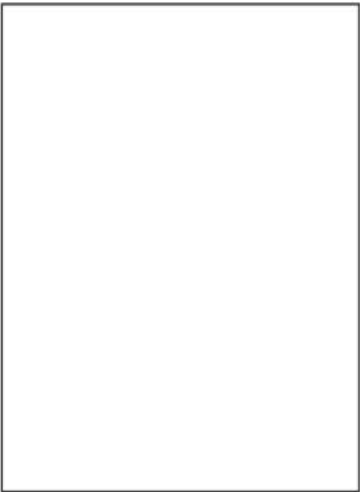
ירוק

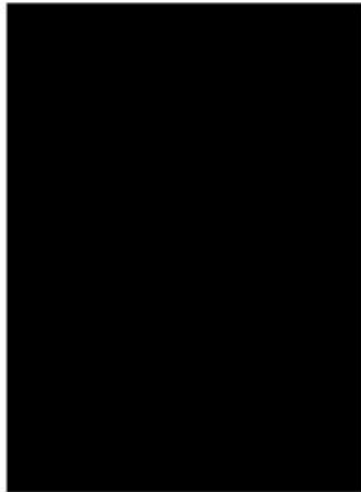
כחול

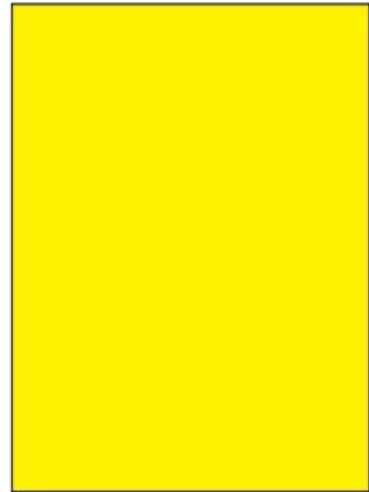
אדום

לבן

שחור

צהוב

סגול

פעילות פתיחה לימי רביעי

רביעי ייחודי

מטרות

- יצירת ריטואל קבוע המבשר על הפעילות
- הגברת הסקרנות והציפייה להפתעה היומית

מהלך הפעילות

הילדים עומדים יחדיו ומבצעים את הדקלום בקול רם ובשילוב תנועות ידיים:

רביעי הגיע –

מה מחכה?

הפתעה בכל פעם –

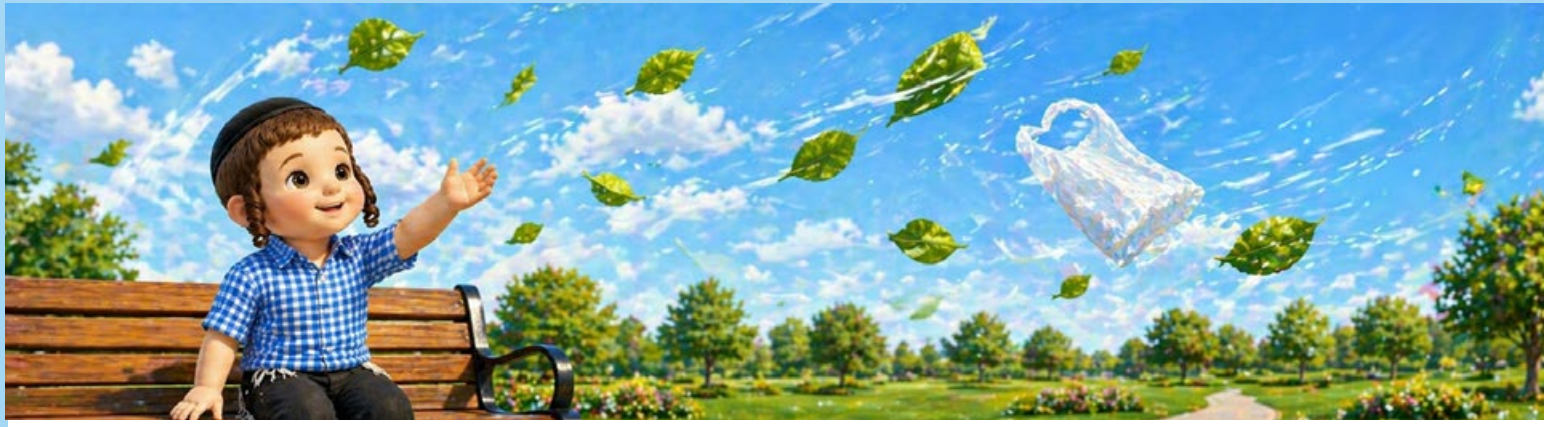
לא נגלה!

דרמה, חרוזים, אנגלית וצחוק,

ומשחקים של פעם –

כמו קסם מתוק!

לאחר הדקלום נציג את נושא היום (דרמה, אנגלית או משחקי מילים) ונתחיל את הפעילות.

פעילות פתיחה לימי חמישי

יום המעבדה

מטרות

- יצירת מעבר אל עולם המעבדה והחקר המדעי
- חיזוק הביטחון העצמי והזהות האישית של הילד כילד מתבונן

מהלך הפעילות

נפתח את יום המעבדה בישיבה במעגל ילדים מתבוננים. נסביר לילדים כי היום אנחנו נכנסים למקום של גילויים וסודות נבצע יחד את דקלום המלווה בתנועות ידיים:

אנחנו ילדים מתבוננים ובודקים

שואלים שאלות וגם מגלים

ה' ברא עולם מלא פלאות

עם סקרנות ושאלות נצא למסעות

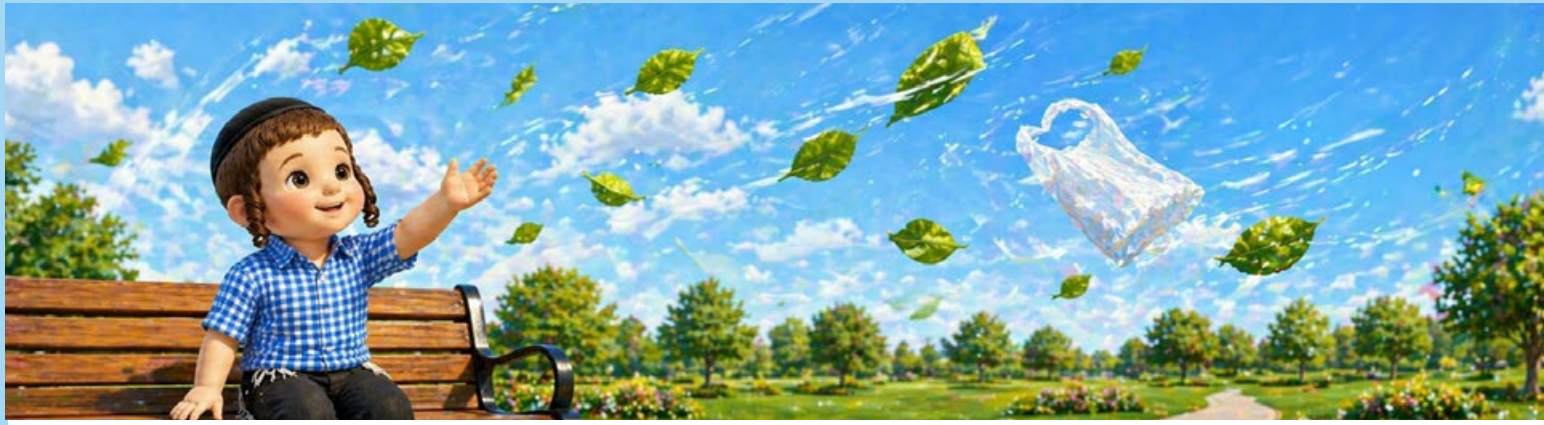
נזמין כל ילד להציע תנועה מיוחדת של ילד מתבונן ונחבר אותן לרצף אחד.

פעילויות חינוכיות העשרתיות

לפניכם פעילויות חינוכיות-העשרתיות בנושא פלאי הבריאה שימו לב, יש לתכנן את הפעילויות מראש ולגלות רגישות וגמישות בהתאם לצרכי קבוצת הילדים. מומלץ להרחיב ולהוסיף גם מתוך תחומי הידע והעניין האישיים של מובילי הצהרון.

רבות נאמר על חשיבות הלמידה הפעילה ועל שילוב פעילויות חווייתיות בלמידה הפרונטלית. שילוב משחקים בלמידה גורם לתלמידים להתמודד עם אתגרים ומצבים שלא תמיד באים לידי ביטוי בלמידה פרונטלית כגון חקירה, פתרון בעיות, מעורבות שווה של כל המשתתפים, פיתוח סקרנות, דמיון ויצירתיות, עבודה בצוות ועוד. חשוב לזכור כי שילוב אלמנטים של משחק בלמידה אינו המטרה אלא אמצעי להשגת המטרה הלימודית.

יום א' שבוע 1:

פותחים עם ארליה מגלה

מטרות:

- פיתוח סקרנות ראשונית לתופעות טבע
- יצירת מוטיבציה להשתתפות בתהליך חקר במהלך החודש
- חיזוק תחושת שייכות לקבוצה מתבוננת ולומדת יחד

פתיחה:

החודש אנו נתבונן ונחקר
נסביר כי הדרך לגלות דברים חדשים, היא לשאול שאלות ולבדוק מה קורה סביבנו.
נאמר לילדים כי במהלך החודש נבצע ניסויים קטנים, משחקי גילוי וחקר של דברים
מפתיעים.

שיח קצר:

נזמין את הילדים לשבת במעגל. נסביר כי יש אנשים שהם חוקרים, ואוהבים לשאול
שאלות, כדי לגלות תשובות. נשאל את הילדים מה היו רוצים לגלות בעולם, ונעודד
סקרנות ושיתוף.

פעילות חווייתית מרכזית -

הצגת הדמות "ארליה מגלה"

נציג את הדמות המלווה "ארליה מגלה"
נספר כי אלחנן הוא ילד סקרן שאוהב לגלות דברים, נסביר כי הוא לא תמיד יודע את
כל התשובות. אלחנן מבקש מהילדים להיות צוות העוזרים שלו. נציג קופסה אטומה
שאלחנן מצא ואינו יודע מה יש בתוכה, נזמין את הילדים להתבונן בקופסה ולנחש
מה מוסתר בפנים. ננער את הקופסה בעדינות ונקשיב יחד לצלילים השונים ונבקש
מהילדים להעלות השערות וניחושם לפי הצליל ששמעו.
נפתח את הקופסה יחד עם הילדים בהתרגשות, ונוציא מהקופסה את החפצים: אבן,
כפית, דף נייר וכף פלסטיק.

נסביר לילדים כי עכשיו אנחנו כבר לא צריכים לנחש, הגילוי הפך השאלה לתשובה ברורה.
נראה לילדים כיצד הגילוי השלים את מה שחשבנו ודמיינו קודם.

שיח מסכם

נשאל את הילדים איך הרגישו כשהקופסה הייתה סגורה, וכיצד נשאל הרגישו ברגע שבו הקופסה נפתחה.
נשתמש בשיום מילולי של התהליך שעברנו:
הסתכלנו, דמיינו, בדקנו, גילינו

סיום

נסכם כי יש דרך לגלות דברים בעזרת שאלות, ואנו נשתמש בחשיבה ובהתבוננות כדי להבין את הבריאה בעולם.
נאמר לילדים כי בכל יום נמשיך להתבונן, ונחכה יחד לגלות הפתעות חדשות בכל יום!

יום ב' שבוע 1:

הקסם שבמים - צף ושוקע

מטרות:

- פיתוח סקרנות דרך ניסוי והתנסות במים
- חיזוק יכולת הבחנה בין חפצים שונים לפי תכונות
- עידוד שיתוף פעולה ועבודה קבוצתית
- פיתוח שפה והבעה דרך ניחוש והשערה

פתיחה:

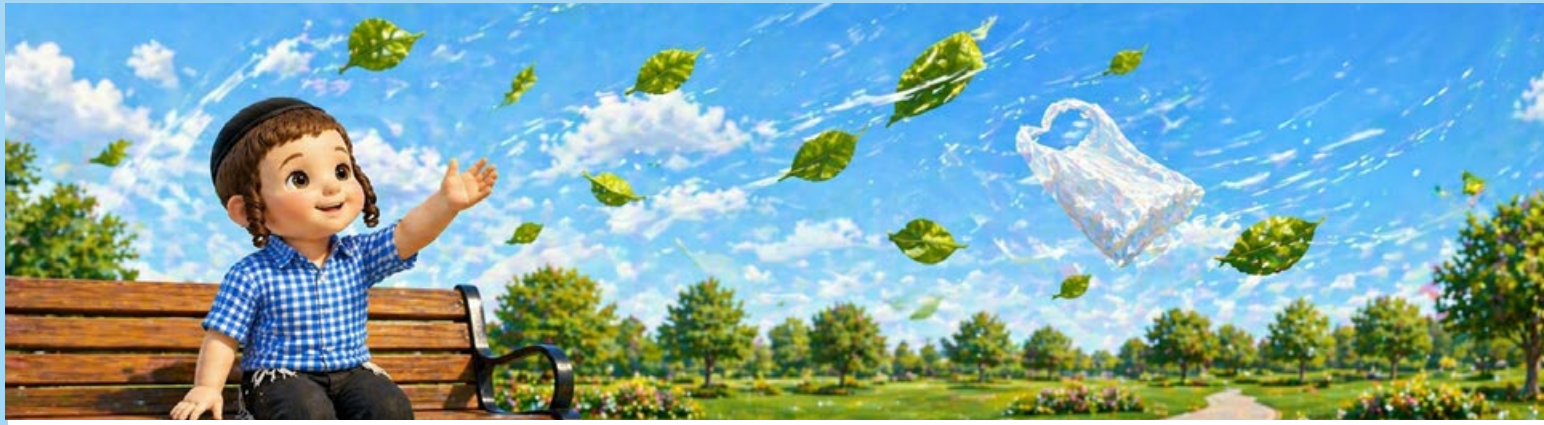
נפתח במשחק מים קצר שבו נזמין את הילדים להתבונן במים, ונעורר את סקרנותם לגבי מה שיכול לקרות בתוך המים. נספר כי היום נחקור - מה קורה לחפצים שונים שנכנסים למים? חלק מהחפצים יישארו למעלה וחלק ירדו למטה. ננסה לגלות יחד למה זה קורה.

שיח קצר:

נציג את כל החפצים על המגש - נשתמש בחפצים כמו כפית, אבן, ספוג, חפץ קטן מפלסטיק ועלים. נזמין את הילדים לבחור חפץ אחד ולנחש האם הוא יצוף או ישקע. נקשיב לכל ניחוש ונעודד הסברים פשוטים. נרשום או נזכור יחד את ההשערות של הילדים לפני הניסוי.

פעילות חווייתית מרכזית

ניקח את החפצים ונניח אותם במים אחד אחרי השני. נבחן יחד - מה קורה לכל חפץ ברגע המגע עם המים? נעודד את הילדים לשים לב האם החפץ צף או שוקע, ונשווה בין הניחוש הראשוני לבין מה שקרה בפועל.

נראה לילדים כי חפצים מסוימים נשארים על פני המים וחלק שוקעים לעומק. נסביר בפשטות כי יש חפצים שהם כבדים למים ויש חפצים שקלים להם.

שיח מסכם:

נשאל אילו חפצים צפו ואילו שקעו, ומה הפתיע את הילדים במהלך הניסוי. נשתמש בשיום מילולי של התהליך שעברנו: **הסתכלנו, דמיינו, בדקנו, גילינו.**

הרחבה לבוגרים

נאמר לילדים כי חפץ שצף הוא חפץ שהמים מספיק חזקים כדי להחזיק אותו למעלה. נסביר כי חפץ ששוקע הוא חפץ שמרגיש כבד מדי עבור המים ולכן הוא יורד למטה. נראה לילדים כי לעיתים חפץ גדול כמו ספוג צף וחפץ קטן כמו אבן שוקע, נבקש מהם לנסות להסביר במילים שלהם מדוע חלק מהחפצים צפו וחלק שקעו.

יום ג' שבוע 1

צבעים ומים

מטרות:

- פיתוח יכולת התבוננות בשינויים המתרחשים במים
- חיזוק הסקרנות לגבי ערבוב צבעים ויצירת גוונים חדשים
- עידוד העלאת השערות וניבוי תוצאות הניסוי

פתיחה:

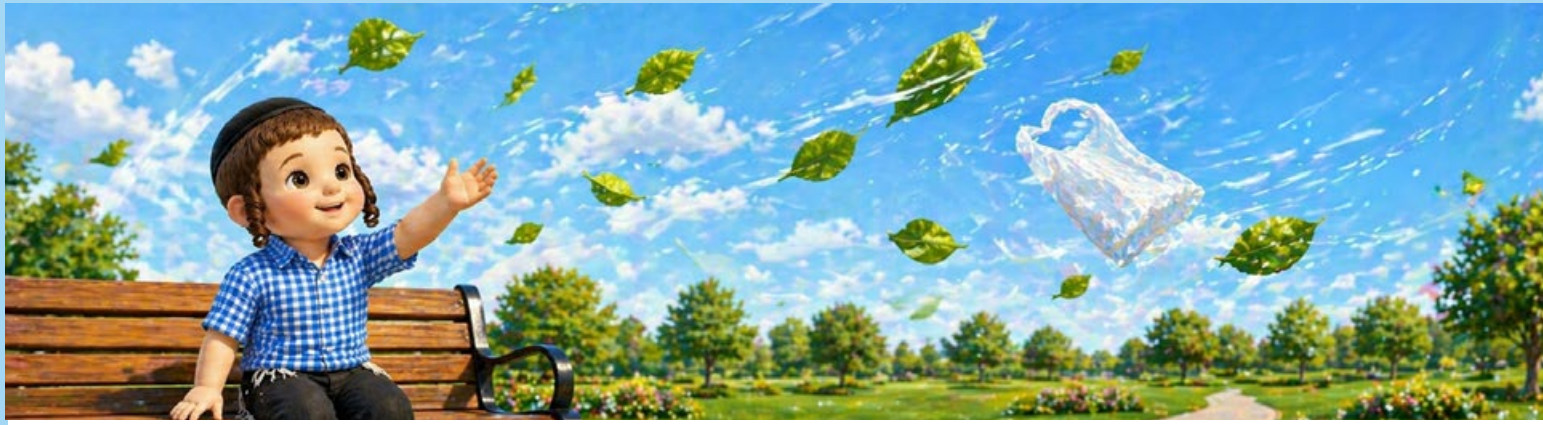
נפתח בהצגת כוסות מים שקופות וצלולות על השולחן, ונספר לילדים שהיום המים הולכים לקבל בגדים צבעוניים ומיוחדים. נזמין אותם לראות איך המים משתנים מול עינינו

שיח קצר:

נשאל את הילדים מה לדעתם קורה כשאנחנו מוסיפים טיפת צבע למים, נבדוק אם הצבע נשאר במקום אחד או שהוא מטייל בתוך הכוס. נבקש מהם לנחש מה יקרה אם נערבב שני צבעים שונים יחד בתוך המים

פעילות חווייתית מרכזית

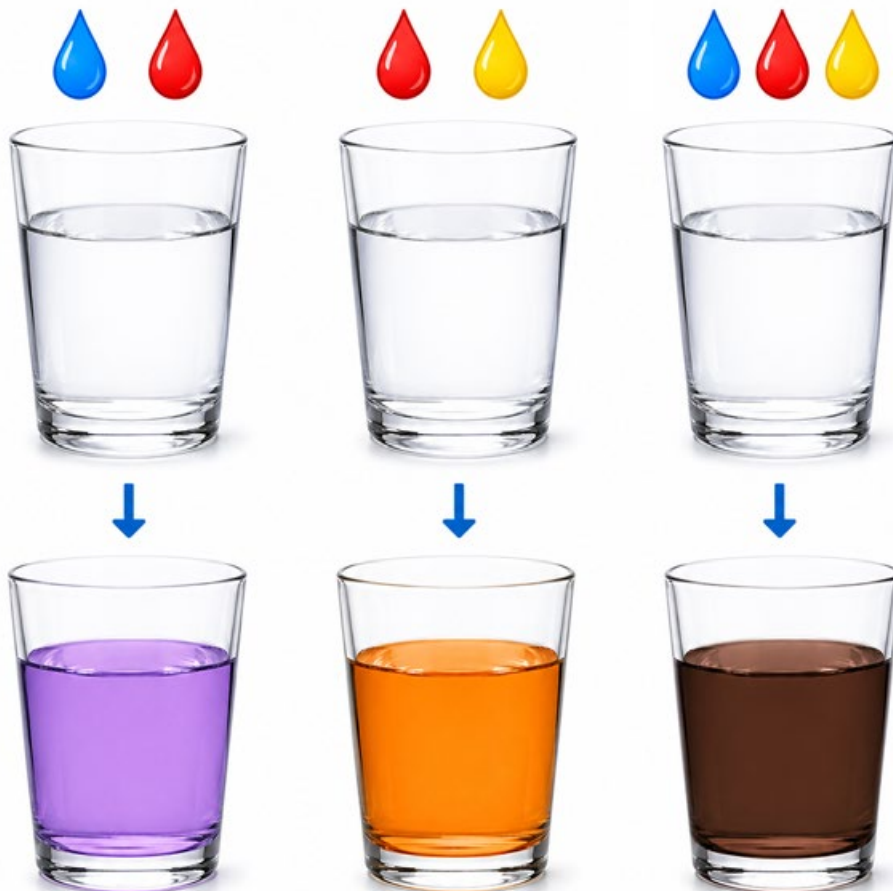
נניח על השולחן כוסות מים שקופות לכל קבוצת ילדים. נזמין ילד לטפטף בזהירות טיפת צבע מאכל כחול לתוך המים ונתבונן יחד איך הצבע לא נשאר במקום אלא מתחיל לנוע ולהתפשט. ניקח כוס נוספת ונטפטף לתוכה צבע צהוב ונראה איך המים משנים את צבעם. נשאל את הילדים - מה יקרה אם נשפוך את המים הכחולים לתוך המים הצהובים? נבצע את הערבוב ונראה בהפתעה כיצד נוצר צבע ירוק חדש לחלוטין.

- נחזור על הפעולה עם צבעים נוספים כדי לייצר צבעים נוספים:
- נערבב צבע אדום יחד עם צבע כחול נראה כיצד נוצר הצבע סגול
 - נערבב צבע אדום יחד עם צבע צהוב ונגלה איך נוצר הצבע כתום
 - ננסה לערבב את כל שלושת הצבעים יחד ונראה כיצד נוצר צבע חום כהה

שיח מסכם:

נשאל את הילדים מה ראינו שקרה לצבע ברגע שהוא פגש את המים, נסכם כי מים יכולים להשתנות ולהתערבב עם חומרים וצבעים שונים. מסקרן מה קורה כשתערובות נפגשות. נשתמש בשיום מילולי של התהליך שעברנו: **הסתכלנו, בדקנו, גילינו.**

יום ד' שבוע 1

הקסם שבקרח

מטרות:

- טיפוח מידות טובות דרך סיפורו של החפץ חיים
- הבנת תהליך הקפיאה של המים והפיכתם לקרח
- פיתוח שפה ויצירתיות דרך משחקי דרמה וחריזה
- חיזוק היכולת להבחין בין מצבי צבירה שונים

פתיחה

נפתח בדקלום הקבוע:

רביעי הגיע –

מה מחכה?

הפתעה בכל פעם –

לא נגלה!

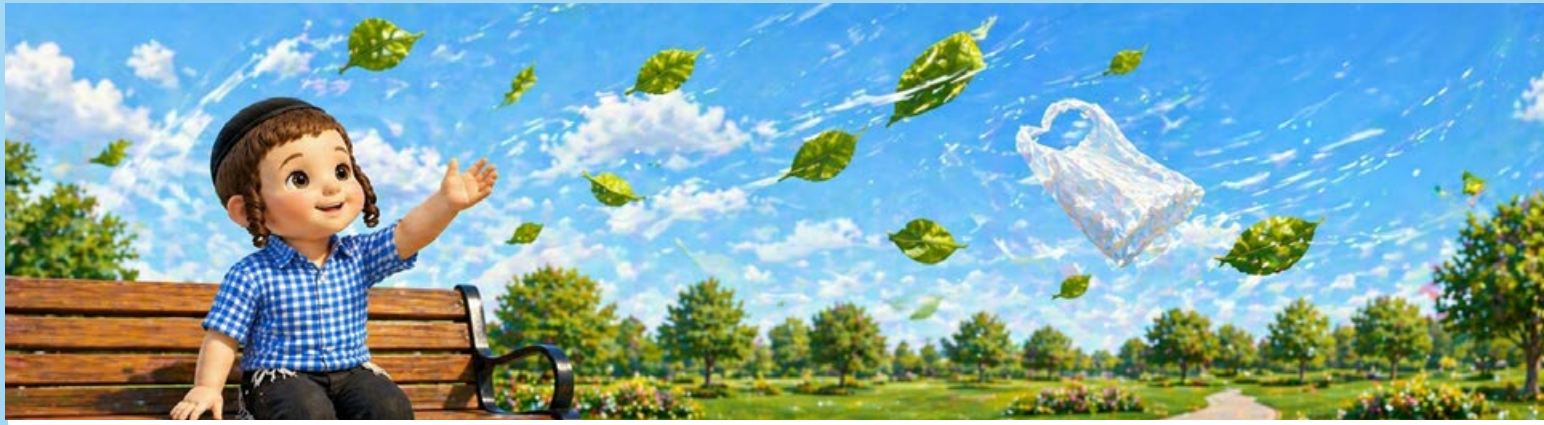
דרמה, חרוזים, אנגלית וצחוק,

ומשחקים של פעם –

כמו קסם מתוק!

שיח קצר:

נספר לילדים שהיום נגלה מה קורה למים כשמאוד קר להם. נציג גושי קרח גדולים וקרים ונזמין את הילדים לגעת בהם בזהירות, ונבדוק מה קורה לידיים שלנו אחרי שאנחנו נוגעים בקרח.

ננסה לחשוב יחד לאן נעלמו המים ואיך הם הפכו לקשים ונוקשים. נסביר כי המים שינו את הצורה שלהם בגלל הקור העז.

פעילות חווייתית מרכזית

סיפורו של ישראל מאיר הקטן והמים הקפואים מעשה שהיה לפני שנים רבות, בימי החורף הקרים. בעיירה רחוקה גר ילד צדיק בשם ישראל מאיר שהיה אז רק בן תשע. באותם ימים לא היו ברזים עם מים בתוך הבתים, והאנשים היו צריכים לצאת אל הבאר כדי להביא מים בדליים. בכל עיירה היה שואב מים, ששאב מים ומכר אותם לאנשי העיירה.

באותה עיירה היו ילדים שרצו לעשות תעלול ולהציק לשואב המים- הם תכננו למלא את הדליים של שואב המים במים, כך שהמים שיישארו בתוך הדליים בקור בגדול של הלילה, יהפכו למשהו אחר לגמרי- הם יהפכו לקרח חזק, קשה ושקוף. כאשר בבוקר שואב המים ירצה להשתמש בדליים כדי לשאוב בעזרתם, הוא יגלה דליים מלאי קרח! כדי להוציא את המים, היה יצטרך להשתמש בגרזן ולשבור את שכבת הקרח העבה בחוזקה ובעבודה קשה.

אבל ישראל מאיר הרחמן לא הסכים להשתתף איתם בתעלול. הוא הבין שהמים שמשנים את הצורה שלהם לקרח, הם פלא של הבריאה, והוא ידע דבר חשוב יותר - לרחם על אחרים ולעזור להם. הוא קם באישון ליל ושפך את הדליים שחבריו מילאו עוד לפני שהמים קפאו. כך שואב המים יוכל, מיד עם בוקר, לשאוב מים ולמכרם כרגיל, בלי שנגרם לו צער כלל. לימים גדל הילד ישראל מאיר והפך לצדיק הגדול בעל החפץ חיים.

הנחיות לדרמה בעקבות הסיפור

נבקש מהילדים להמחזיז את הקור הגדול שהיה בעיירה: נציג דליים דמיוניים ונראה איך אנחנו "שוברים" את הקרח בזהירות. נשחק בתנועה איך מים נוזליים הופכים לנציבי קרח חזקים וקפואים.

שיח מסכם וסיום:

נשאל את הילדים מה למדנו על המים כשהם פוגשים קור. נסכם כי המים הם פלא שיכול להשתנות ולהפוך לקרח וחזרה, ונאמר שלום לקרח שנמס והופך שוב למים צלולים.

נשתמש בשיום מילולי של התהליך שעברנו:
הסתכלנו, דמיינו, בדקנו, גילינו.

הרחבה לבוגרים

נחלק את הילדים לשתי קבוצות:

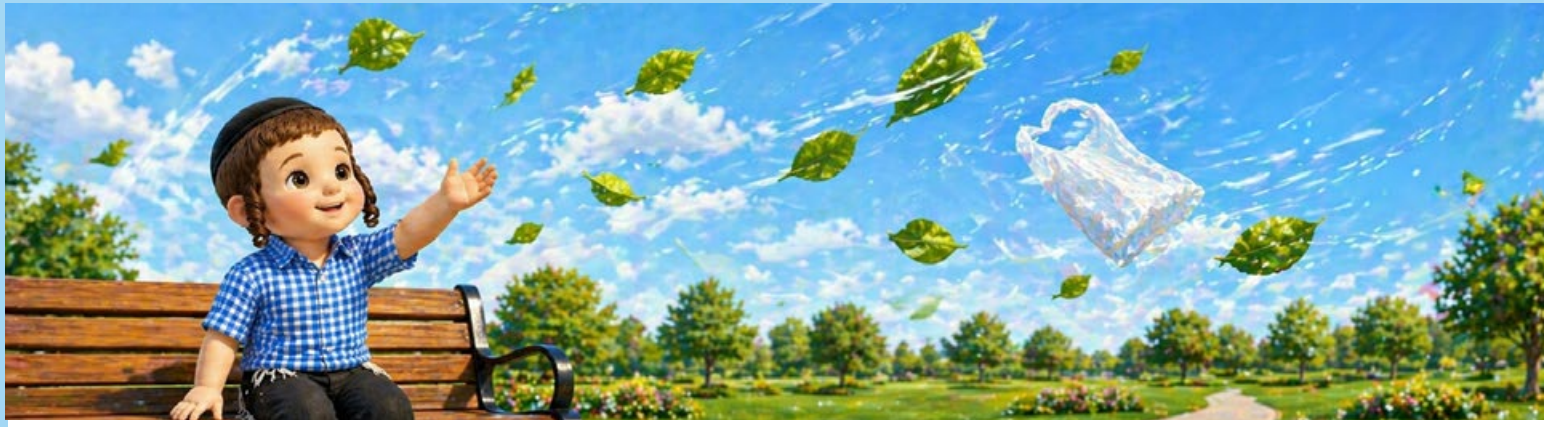
קבוצה אחת תהיה קבוצת קרחוני הקרח והקבוצה השנייה תהיה קבוצת קרני השמש
כאשר נכריז על "לילה קפוא בעיירה", חברי קבוצת קרחוני הקרח יעמדו במקומם
ללא תנועה, הם יהיו חזקים וקשים כמו הקרח שהיה בדליים ולא יזוזו כלל. כאשר
נכריז על "בוקר של שמש", חברי קבוצת קרני השמש יתחילו לנוע בחדר בזריזות. הם
ינועו עם ידיים רחבות ויקרינו חום דמיוני ואור לעבר חבריהם הקפואים בתוך המעגל.
בהדרגה חברי קבוצת קרחוני הקרח יתחילו להימס ולהפוך למים זורמים ורכים על
הרצפה.

נבצע חילוף תפקידים בין הקבוצות כדי שכל ילד יחווה את תחושת הקיפאון ואת
תחושת ההמסה

שיח מסכם וסיום:

נשאל את הילדים איך הרגישו כשהיו קרח קשה ואיך השתנתה התחושה כשהם נמסו.
נשאל את הילדים מה למדנו על המים כשהם פוגשים קור. נסכם כי המים הם פלא שיכול
להשתנות ולהפוך לקרח וחזרה, ונאמר שלום לקרח שנמס והופך שוב למים צלולים.
נבצע שיום מילולי של התהליך שעברנו במהלך ההמחזה:

הסתכלנו, דמיינו, שינינו

יום ה' שבוע 1:

יום מעבדה - המים המטיילים

מטרות:

- פיתוח יכולת התבוננות בתהליכים משתנים לאורך זמן
- עידוד סקרנות לגבי תנועה של חומרים בטבע
- חיזוק מיומנות של עבודה שיתופית בקבוצות
- תרגול העלאת השערות וניבוי תוצאות של ניסוי

פתיחה:

טקס כניסה למעבדה

נספר לילדים כי היום אנחנו הופכים למשהו מיוחד מאוד
נזמין אותם להיכנס למקום שנקרא מעבדה- נסביר כי מעבדה היא חדר של הפתעות
וגילויים

זהו המקום שבו עובדים אנשים שנקראים מדענים, והם מגלים קצת מנפלאות
הבריאה שהקב"ה ברא בעולם - כיצד תהליכים ודברים שונים עובדים.
במעבדה מותר להסתכל מקרוב, לשאול שאלות ולבדוק דברים

שיח קצר

נשאל את הילדים אם הם ראו פעם מישהו שבדק דברים מקרוב?(טכנאי, מוסכניק וכד')
נסביר כי במעבדה אנחנו משתמשים בעיניים בידיים ובאוזניים שלנו, והיום כל אחד
מקבל תפקיד חשוב- אנחנו נהיה העוזרים של ארל'ה מגלה!
נחלק לכל ילד וילדה תג אישי, שואל, בודק ולומד
נבקש מהילדים למלא את שמם בתוך השורה המיועדת בתג, ונזמין אותם לקשט את
התגים שלהם בצורה חופשית
נכין מהתגים שרשרת ונתלה אותה על הצוואר.

נבצע יחד את הדקלום בשילוב תנועות- נציע לילדים להציע תנועות ונשלב זאת בדקלום:

אנחנו ילדים מתבוננים ובודקים

שואלים שאלות וגם מגלים

ה' ברא עולם מלא פלאות

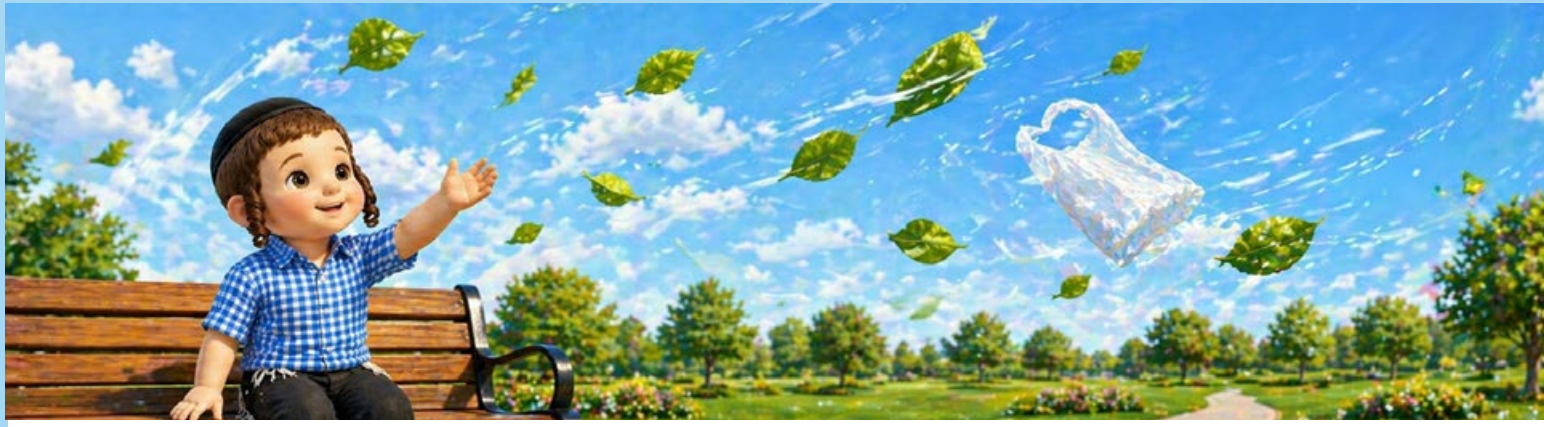
עם סקרנות ושאלות נצא למסעות

שיח קצר:

נציג לילדים את החומרים שנמצאים על שולחנות המעבדה:
נראה להם שתי כוסות- אחת מלאה במים ואחת ריקה לגמרי.
נבקש מהילדים לנחש - האם המים יכולים לעבור לכוס השנייה בלי שנשפוך אותם בעצמנו?
נשאל את הילדים כיצד אפשר להיעזר בנייר סופג לצורך כך, ונשמע את הרעיונות שלהם.
נסביר כי אנשים שעובדים במעבדה, אוהבים לחקור איך דברים עוברים ממקום למקום, למשל כמו מים.

פעילות חווייתית מרכזית

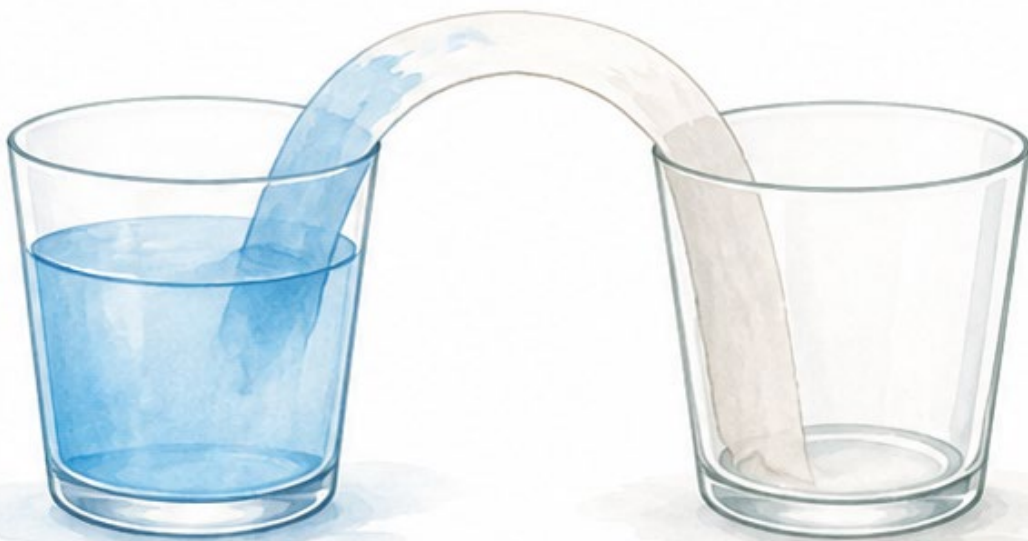
נחלק את הילדים לקבוצות מחקר בשולחנות שונים
על כל שולחן נניח שתי כוסות ופס של נייר סופג, ונמלא כוס אחת במים צבעוניים בעזרת צבע מאכל.
נכניס קצה אחד של הנייר הסופג לתוך הכוס עם המים, ואת הקצה השני של הנייר נניח בתוך הכוס הריקה.
נבקש מהילדים להתבונן מקרוב מאוד בנייר הסופג, ונעקוב יחד איך המים מתחילים לטפס על הנייר לאט לאט.

נמתין בסבלנות ונראה איך המים הצבעוניים עוברים לכוס השנייה.
בסיום הניסוי נבקש מנציג מכל קבוצה לספר מה הם ראו בשולחן שלהם

שיח מסכם:

נשאל את הילדים מה קרה לנייר הסופג ברגע שהוא פגש את המים
נבדוק האם הניחוש שלהם בתחילת היום היה נכון

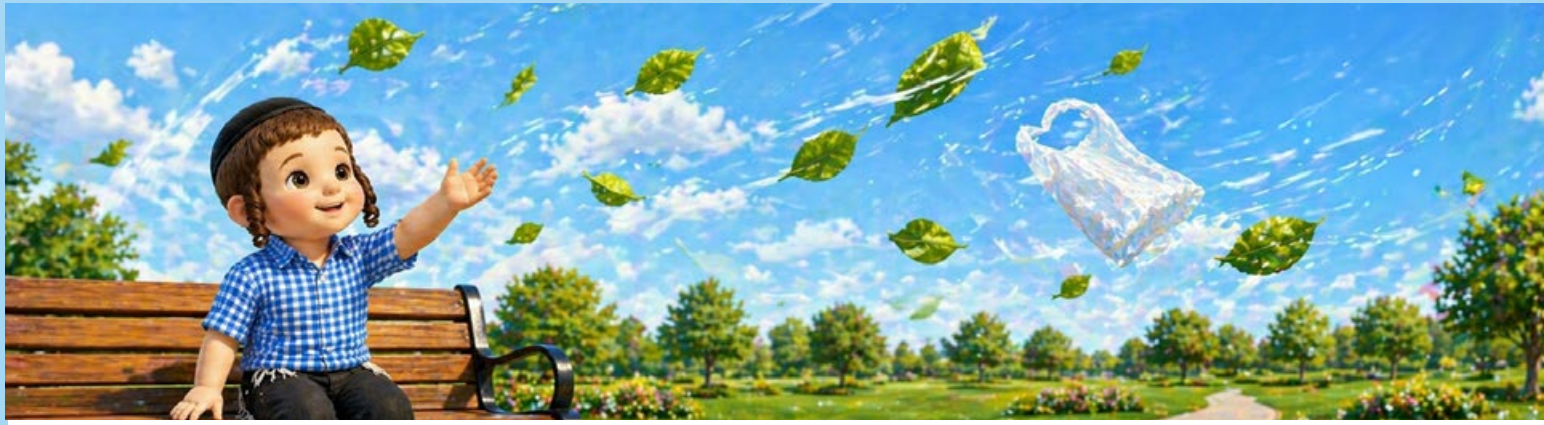

אני חוקר

אני חוקר

פעילויות לסיום היום

פעילות הסיום מסמלת סגירת מעגל יומי, ומסכמת את שלבי הפעילות וסיום ביצוע כל מרכיבי היום בצהרון. היא מסמלת את הפרידה עד ליום שלמחרת. בפעילויות הסגירה ניתן ביטוי לילדים, לספר על מה שהיה, ולאפשר עיבוד, ולרגש לקראת יום המחרת. לפניכם הצעות לפעילויות סיום וסיכום המבטאות דברים אלה.

יום א' - קרחון נמס

נבקש מהילדים לעמוד יציבים כמו גוש קרח נוקשה. לאט לאט נדמיין שהשמש מחממת אותנו ואנחנו מתחילים להימס. נרד לאט לכיוון הרצפה עד שנשכב רגועים כמו שלולית מים שקטה.

ננשום עמוק ונרגיש איך כל הגוף נח בסוף יום של התבוננות ולמידה

יום ב' - כדור האור

הילדים עוצמים עיניים ומדמיינים נקודת אור קטנה בלב. האור גדל ומאיר את כל החדר בצבעים של שמחה והודיה לה. נרגיש איך האור מגן עלינו ושומר על כל הגילויים שגילינו היום.

נפקח עיניים לאט עם חיוך גדול

יום ג' - מצלמת הזיכרון

כל ילד יוצר בעזרת הידיים צורה של מצלמה קטנה או משקפת מול העיניים. נבקש מהילדים "לצלם" בזיכרון רגע אחד מיוחד מהפעילות היומית שחווינו. מי שרוצה מספר בקצרה מה הוא רואה בתמונה שלו

יום ד' - מגנט השקט

נבקש מהילדים לעמוד במרחב ולנוע לאט בחדר. נסביר שכאשר אומרים "מגנט" הגוף נמשך לנקודה אחת ונעצר.

נקרא בקול "מגנט" והילדים מתקרבים למרכז ונעצרים בשקט כמו גוף שנמשך ונצמד. נוסיף נשימה עמוקה ונרגיש איך הגוף נרגע ומתייצב.

נסיים בתחושת רוגע ושקט כמו לאחר יום של גילוי והתבוננות

יום ה' - האויר הקסום

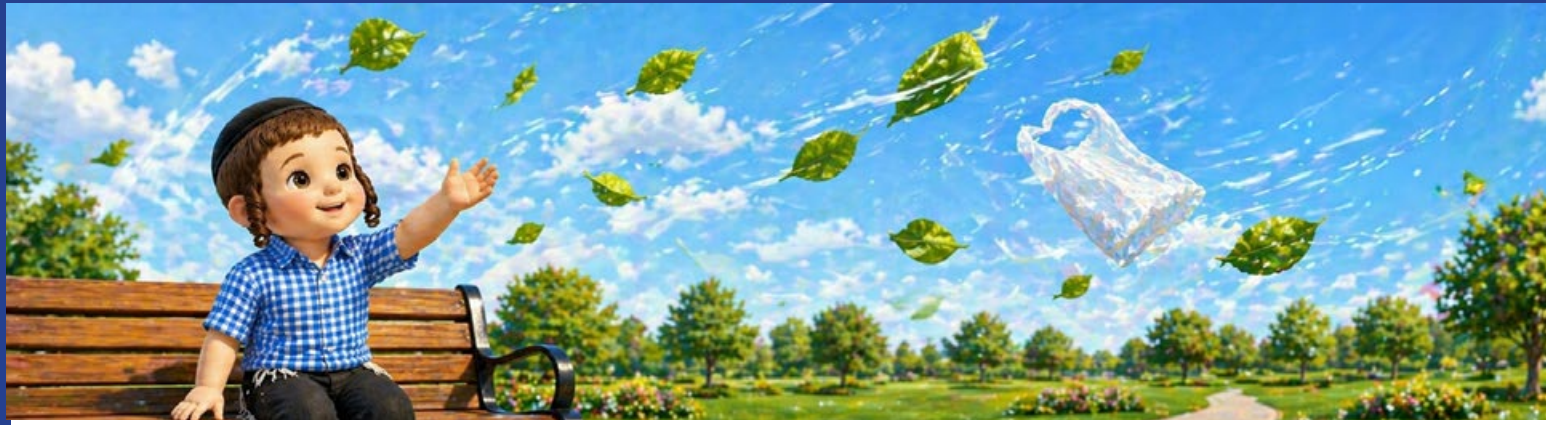
נניח את הידיים על הבטן ונדמיין שהיא בלון קטן או מפוח. נכניס אוויר מהאף ונרגיש איך הבלון מתמלא ברוח קלילה. נוציא את האוויר לאט ובשקט דרך הפה כמו רוח נעימה בחצר. נחזור על הפעולה שלוש פעמים עד שנרגיש שקטים ונינוחים.

שבוע שני אוויר ותנועה

מטרה שבועית: הבנת העובדה כי האוויר הוא חומר בעל כוח המסוגל להניע חפצים ולחולל שינויים במרחב דרך חקר ותנועה חווייתית

יום ה	יום ד רביעי ייחודי	יום ג	יום ב	יום א	
<u>יום במעבדה</u>	<u>דקלום רביעי ייחודי</u>	<u>שיירת הצבעים</u>	<u>מראת הצלליות</u>	<u>מעגל של טיפות</u>	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים
<u>יום במעבדה - כוח האוויר</u>	<u>שעשועי מילים</u>	<u>באולינג נשיפות</u>	<u>תחרות נשיפות</u>	<u>קסם באוויר - הכנת שבשבת</u>	פעילות חינוכית העשרתית
<u>האוויר הקסום</u>	<u>מגנט השקט</u>	<u>מצלמת הזיכרון</u>	<u>כדור האור</u>	<u>קרחון נמס</u>	סיום יום

השבוע נצא למסע בעקבות האוויר הסמוי מן העין ונלמד יחד על כוח התנועה החבוי בו. נבין, כי האוויר הוא חומר בעל כוח המסוגל להניע חפצים ולחולל שינויים במרחב, ונשלב בין החוויה החושית בגן לבין חקר אנליטי.

נהפוך למגלי עולמות החוקרים את האוויר והתנועה דרך ניסויים פשוטים ומלהיבים. הניסויים והפעילויות מעוררים סקרנות אצל הילדים, וההתנסות החווייתית תעניק להם ביטחון עצמי ביכולתם לגלות דברים חדשים. הם ילמדו לשאול שאלות, למצוא תשובות בכוחות עצמם ולנחש את מה שעומד לקרות, ויפתחו גם שליטה בנשימה וויסות של כוח פנימי.

בסוף השבוע בעזרת ה' כל ילד יוכל להרגיש את הקסם בכל נשימה ולהודות על נפלאות הבריאה.

יום א' שבוע 2

קסם באוויר

מטרות:

- פיתוח מוטוריקה עדינה דרך גזירה וקיפול
- הבנת הקשר בין תנועת אוויר לסיבוב השבשבת
- עידוד יצירתיות בשימוש בצבעים ומרקמים

פתיחה

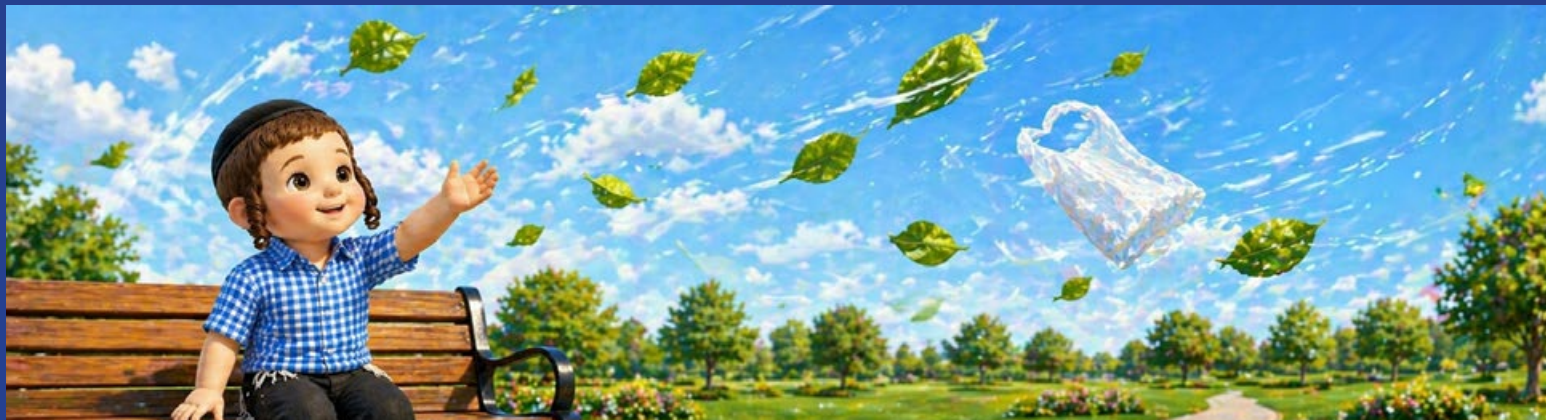
נפתח את השבוע השני שבו נגלה את סודות האוויר והתנועה
נבצע משחק 'תופסת' ספונטני שבו ננוע בחדר כמו רוח קלילה, וננסה להרגיש את
האוויר זז סביבנו כשאנחנו רצים מהר
נספר כי היום נכין כלי מיוחד שיודע "לתפוס" את האוויר ולהסתובב.

שיח קצר

נציג לילדים את הדמות של ארל'ה מגלה שפותח איתנו את הנושא השבועי. נספר כי
ארל'ה מגלהרוצה לדעת איך אפשר לראות את הרוח. האם אפשר לראות את האוויר
או רק להרגיש אותו? נבדוק מה קורה כשאנחנו נושפים על כף היד שלנו

פעילות חווייתית מרכזית

נחלק לכל ילד דף לבן ועבה המיועד להכנת השבשבת.
נראה כיצד הדף מקבל צבעים שונים מכל כיוון שמסתכלים עליו. נגזור את הדף בזהירות
לפי הסימונים כדי ליצור ארבע כנפיים לשבשבת, ונקפל את הפינות המסומנות למרכז
הדף. נחבר את הכנפיים למרכז בעזרת סיכה ונעלה אותן על מקל או קש.
נצא לחצר או נשתמש במאוורר קטן כדי לראות את השבשבת מסתובבת
נעודד את הילדים לרוץ עם השבשבת ולראות איך הצבעים מתערבבים בסיבוב המהיר

שיח מסכם

נשאל את הילדים- מה גרם לשבשבת להסתובב כל כך מהר?
נבדוק- אם היא מסתובבת גם כשאנחנו עומדים במקום ולא נושפים?
נשתמש בשיום מילולי של התהליך שעברנו:

"הסתכלנו, דמיינו ושינינו"

סיום

נסכם כי האוויר הוא משמעותי, יכול להזיז חפצים שונים בעולם.
נבצע תרגיל נשימה שבו נשאף אוויר ונוציא אותו לאט כמו רוח שאינה נראית.
הרחבה לבוגרים כינרת, הוסיפי בבקשה אייקון של מנורה
בצביעת השבשבת, נשתמש בטכניקה של צביעה משני צדי הדף כדי ליצור מראה
מרהיב בסיבוב:

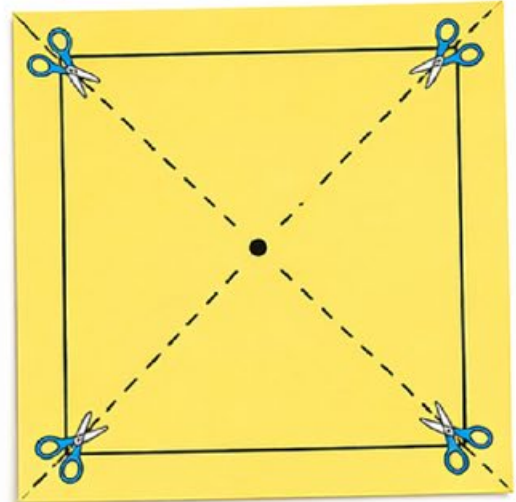
נצבע צד אחד בצבעים חמים ובצד השני נשתמש בצבעים קרים:
צבעים חמים - אדום, כתום וצהוב. אלו הם צבעים המזכירים לנו את השמש, האור
והאש, והם מעניקים תחושה של חמימות, שמחה ואנרגיה בכל יצירה.
צבעים קרים - כחול, ירוק וסגול. אלו הם צבעים המזכירים לנו את המים, השמיים
והצמחייה, והם מעניקים תחושה של רוגע, קרירות ושלווה בזמן ההתבוננות.

הכנת שבשבת

מה צריך? דף שרטוט לשבשבת, מספריים, צבעים, סיכה מתפצלת, מקל או קש.

1

גוזרים את הדף לפי הסימון
לא עד הסוף
מסמנים חור קטן במרכז הדף

2

מקפלים כל כנף אל המרכז
ומחברים את הקצוות בעדינות

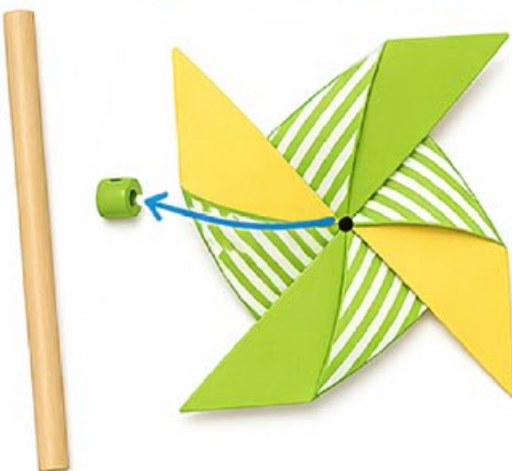
3

צובעים או מקשטים את כנפי
השבשבת בצבעים שונים

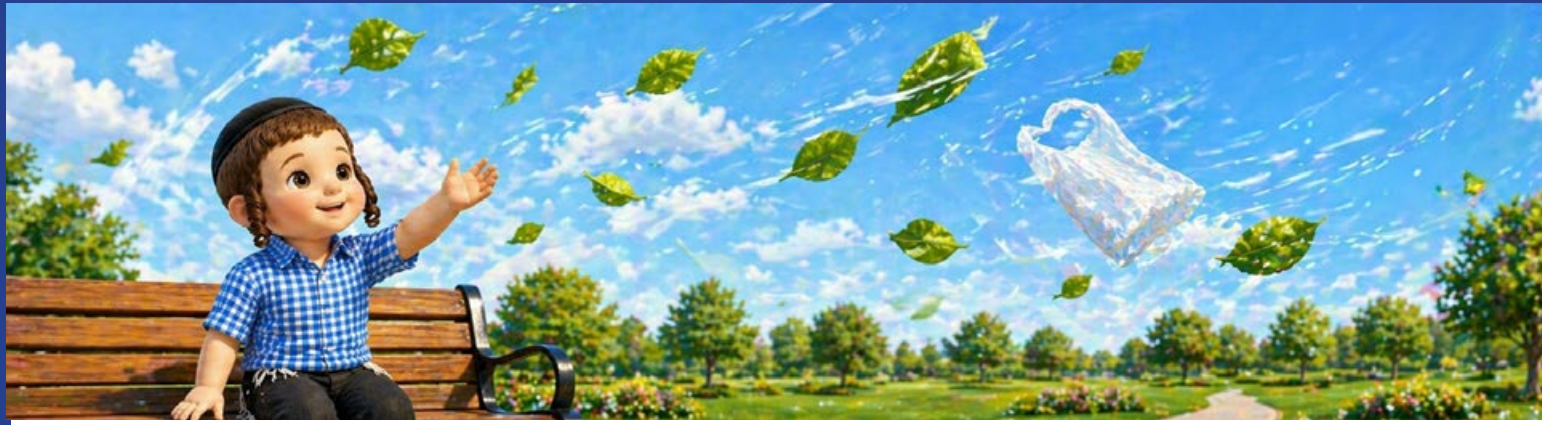

4

מחברים את החלקים בעזרת
סיכה מתפצלת אל המקל

טיפ קטן: חשוב לגזור בזהירות ולחבר בעדינות,
כדי שהשבשבת תוכל להסתובב.

יום ב' שבוע 2

תחרות נשיפות

מטרות:

- גילוי כוחה של הנשימה והאוויר בהזזת חפצים
- תרגול ויסות נשימה ושליטה בכוח האוויר
- חיזוק מיומנות של משחק חברתי והמתנה בתור

פתיחה

נפתח בתנועה חופשית במעגל
ננסה להזיז את כפות הידיים כמו רוח חזקה ורוח חלשה, נרגיש איך הגוף שלנו זז יחד
עם הרוח הדמיונית. נספר כי היום נהפוך למכונות של רוח חזקה במיוחד

שיח קצר

נשאל איך האוויר היוצא מהפה שלנו יכול להזיז דברים, ונבדוק איך מרגיש האוויר
כשאנחנו נושפים על כף היד.
ננסה לנשוף חזק מאוד ואז לנשוף חלש ובשקט. נסביר כי כך אנחנו בודקים איך הכוח
שלנו משפיע על חפצים סביבנו

פעילות חווייתית מרכזית

נכין על הרצפה או על השולחן ריבועים מדבק חשמל בצבעים שונים, וניצור שלושה
ריבועים אחד בתוך השני כמו קליעה למטרה.
בכל ריבוע נרשום מספר נקודות: 10 בריבוע הגדול ו-30 בריבוע הקטן.
נחלק לכל ילד קש וכדור צמר גפן רך. הילדים ינסו לנשוף דרך הקש ולהוביל את
הכדור למרכז המטרה.
נבדוק מי מצליח לשלוט בכדור ולהביא אותו למקום המדויק ונבצע סבבים של תחרות
חיובית בין הילדים

שיח מסכם

נשאל מה היה קל יותר - לנשוף חזק או לנשוף בזהירות?
נשתמש בשיום מילולי של התהליך שעברנו:
הסתכלנו, דמיינו, שינינו

סיום

נבצע תרגיל נשימה איטית ומרגיעה לסיום היום: נשאף אוויר עמוק ונוציא אותו כמו רוח נעימה שנחה.
נסכם כי האוויר הוא בריאה מופלאה שברא ה', והוא שנמצא תמיד איתנו.

יום ג' שבוע 2

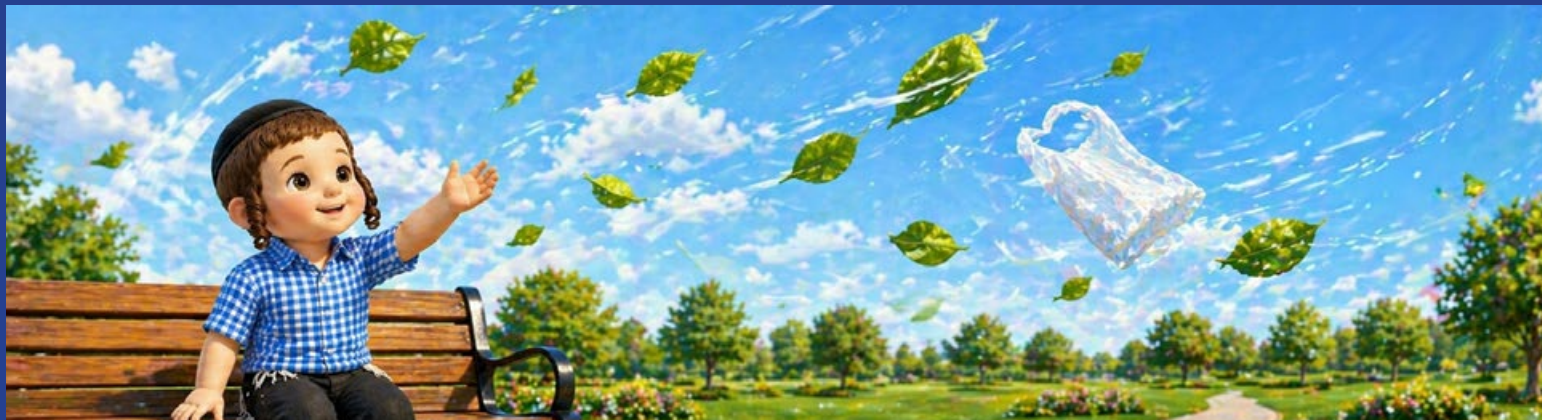
באולינג

מטרות:

- פיתוח מיומנויות חברתיות דרך בנייה משותפת
- הבנת כוחו של האוויר בהזזת חפצים
- חיזוק יכולת ויסות הנשימה ושליטה בשרירי הפה

פתיחה

נפתח במשחק חברתי מגבש שבו כל קבוצה בונה מגדל כוסות משותף:
נחלק לכל משתתף 3 כוסות. נבצע משחק תורות שבו כל ילד מניח כוס אחת בלבד על המגדל.
נלמד לעבוד יחד בסבלנות כדי שהמגדל לא יתפרק. אם המגדל נופל נבנה אותו מחדש בשמחה ובשיתוף פעולה

שיח קצר

נשאל את הילדים- איך אפשר להפיל את הכוסות בלי לגעת בהן בידיים?
נבדוק אם האוויר שיוצא מהפה שלנו חזק מספיק כדי להזיז כוס. ננסה לנשוף אוויר
חלש על כף היד ואז נשיפה גדולה וחזקה. נסביר כי היום נשתמש בפה שלנו במקום
בכדור של באולינג

פעילות חווייתית מרכזית

נסדר על הרצפה או על שולחן רחב פירמידה של 10 כוסות, או שורות של כוסות
הפוכות ללא פירמידה - כמו הבאולינג המקורי.
נזמין כל ילד בתורו לעמוד במרחק מסוים מהפירמידה ולנשוף בכל הכוח לכיוון הכוסות.
נבדוק יחד כמה כוסות הצליחו ליפול רק בעזרת כוח האוויר, ננסה לבצע את הפעילות
שוב בעזרת קש כדי לבדוק האם זה קל יותר? נחליף בין כוסות גדולות לכוסות קטנות
ונראה מה משתנה.

שיח מסכם

נשאל- מה עזר לנו להפיל יותר כוסות במהלך המשחק?
נשתמש בשיום מילולי של התהליך שביצענו: **הסתכלנו, דמיינו, שינינו.**

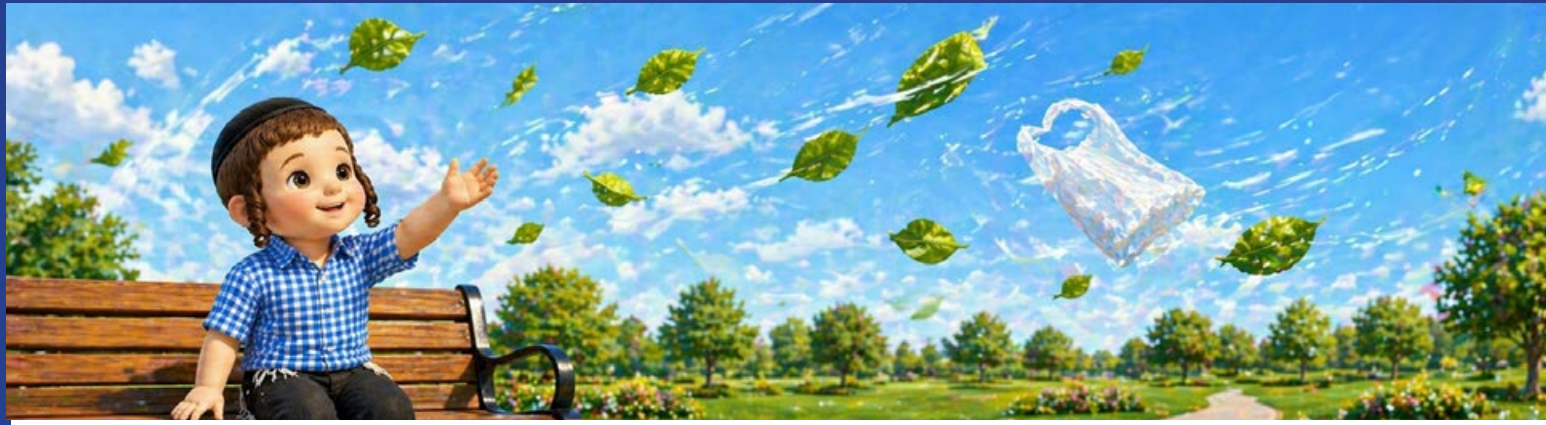
סיום

נסכם כי ה' ברא בנו כוח מיוחד שמאפשר לנו להזיז דברים בעזרת אוויר.
נסיים בתרגיל נשימה מרגיע שבו נמלא את הריאות באוויר נקי ואח"כ נוציא את האוויר
לאט לאט כמו רוח שקטה שנחה בסוף היום.

הרחבה לבוגרים

- העלאת רמת הקושי במשחק הבאולינג:
- שימוש בקשים צרים יותר
 - בחירה בכדורי צמר גפן גדולים יותר
 - הגדלת המרחק בין הילד לבין הריבועים
 - ביצוע המשימה בנשיפה אחת בלבד בכל ניסיון

יום ד' שבוע 2

רביעי יחודי - שעשועי מילים

מטרות:

- פיתוח מודעות פונולוגית דרך חרוזים
- חיזוק יכולת הביטוי בעל פה והשלמת משפטים
- שילוב תנועה ודרמה כביטוי למושגים מופשטים של אוויר

פתיחה

נפתח בדקלום הקבוע לימי רביעי:

רביעי הגיע –

מה מחכה?

הפתעה בכל פעם –

לא נגלה!

דרמה, חרוזים, אנגלית וצחוק,

ומשחקים של פעם –

כמו קסם מתוק!

שיח קצר

נשאל את הילדים - האם הם שמעו פעם את הרוח מדברת? ננסה להשמיע יחד קולות של רוח חזקה ורוח חלשה, ונסביר כי היום המילים שלנו יעופו באוויר כמו הרוח.

פעילות חווייתית מרכזית

נשחק במשחקי שפה מעולם

משחק הצלילים - מה מתחיל בצליל...?

הצליל א': אור, אבן
הצליל מ': מים, מגבת
הצליל צ': צבע, צהוב
הצליל ק': קור, קופסה

ניחושים וחידות

אני יורד מהשמיים בחורף וממלא את הדליים - גשם
אני המנורה הכי גדולה של ה' בשמיים - שמש
אני רטוב אבל לא שותה - מים
אני נמצא בכל מקום בחדר אבל אי אפשר לראות אותי - אוויר

השלמת מילים וחרוזים

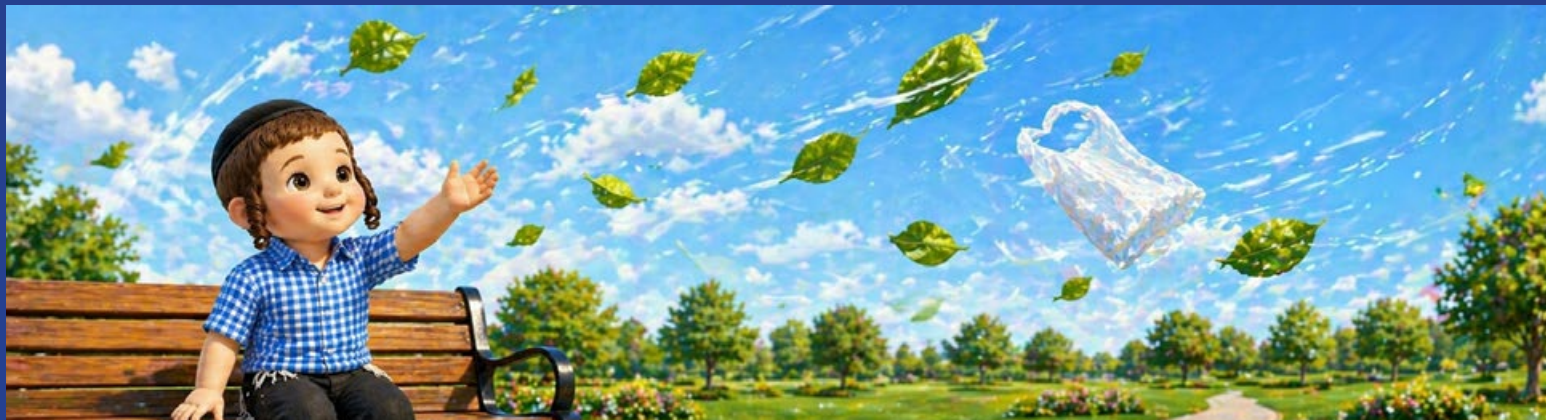
מים - שמים

משפטים מצחיקים:

צריך להשלים את המשפט רק במילה שתיצור משפט מצחיק.
המילים זורמות ב... נהר
הכפית רצתה לשחות בתוך ה... קרח
הרחבה לבוגרים כינרת, הוסיפי בבקשה אייקון של מנורה
עבור הבוגרים נשלב מושגים מורכבים יותר הדורשים יכולת הכללה והבנה של תהליכים:

משחק הצלילים

הצליל א': ארל'ה,
הצליל מ': מעבדה, מבחנה
הצליל נ': ניסוי, נשיפה, נמס
הצליל צ': צף, צמר גפן
הצליל ש': שבשבת, שוקע

משחק הניחושים וחידות

אני קשה וקר מאוד אבל אם תשימו אותי בשמש אהפוך לשלולית- קרח
אני תמיד הולך אחריכם ביום שמש אבל נעלם כשיש חושך- צל
אני מניעה את הכנפיים של השבשבת הצבעונית בחצר- רוח
אני צף ולא הולך- עלה

השלמת מילים וחרוזים

אנחנו עושים... ניסוי
חוקר אוהב ל... לגלות

משפטים מצחיקים:

המים ברחו מהכוס
הכפית רצתה לשחות
הספוג שתה את המים

שיח מסכם

נבדוק- איזו מילה הייתה הכי מצחיקה היום?
נשתמש בשיום מילולי של התהליך שעברנו:

הקשבנו, בדקנו, שינינו

יום ה' שבוע 2

יום המעבדה - כוח האוויר

מטרות:

- גילוי כוחו של האוויר בהזזת חפצים שונים
- פיתוח יכולת התבוננות וניתוח תהליכים פיזיקליים
- חיזוק עבודה קבוצתית ותיעוד ממצאי מחקר

פתיחה - טקס כניסה למעבדה

נזמין את הילדים להיכנס למעבדה המיוחדת של השבוע השני, ונחלק לכל ילד את תג השם האישי שהכנו.

נבצע יחד את דקלום המשודרג בשילוב תנועות ידיים:

אנחנו ילדים מתבוננים ובודקים

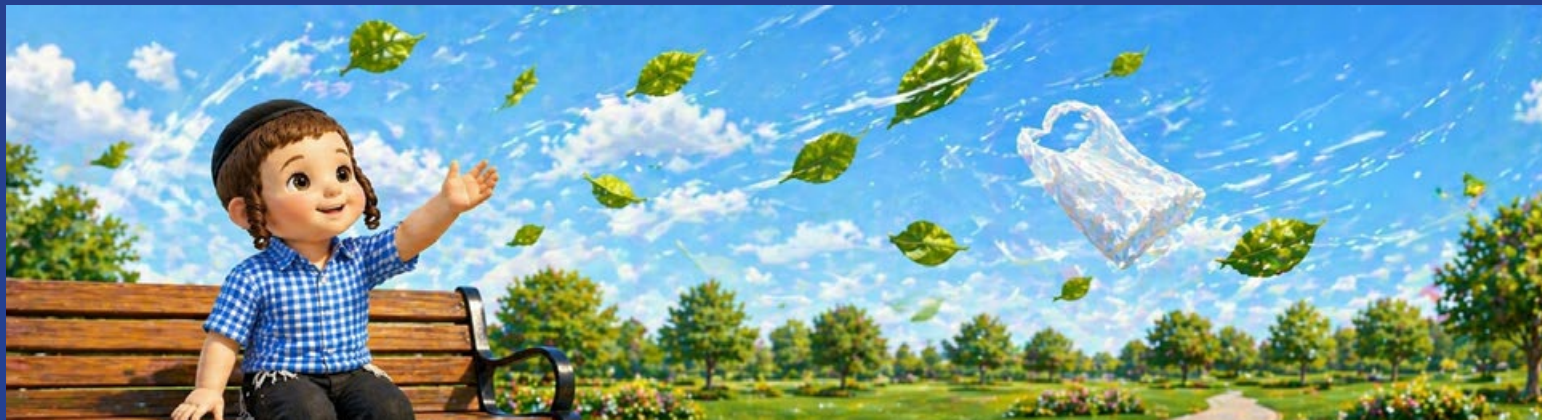
שואלים שאלות וגם מגלים

ה' ברא עולם מלא פלאות

עם סקרנות ושאלות נצא למסעות

שיח קצר

נשאל - איך האוויר יכול להזיז דברים בלי לגעת בהם בידיים?
נסביר כי היום נחקור תנועה ורוח, ונציג את ארבע תחנות שמחכות לנו היום במעבדה.

פעילות חווייתית מרכזית

נחלק את הילדים לקבוצות שעוברות בין התחנות:

א. הכדור שלא נופל

נחלק לכל ילד קש וכדור פינג פונג קטן מפלסטיק. נבקש מהם לנשוף דרך הקש כשהוא מופנה כלפי מעלה, נראה כיצד הכדור מרחף באוויר מעל הקש ולא נופל.

ב. מרוץ הניירות

מניחים חתיכות נייר קטנות על השולחן בנקודת ההתחלה. נשתמש בנשיפות חזקות כדי להסיע את הניירות לנקודת הסיום, ונבדוק מי מצליח להזיז את הנייר הכי מהר בעזרת האוויר.

ג. הכוס המתהפכת

נמלא כוס במים ונניח מעליה ריבוע של נייר עבה. נהפוך את הכוס בזהירות רבה מעל קערה. נראה כיצד המים לא נשפכים, והנייר נשאר צמוד לכוס. נסביר כי האוויר דוחף את הנייר מלמטה ושומר שהמים לא יישפכו.

ד. מה עף רחוק יותר

נניח על השולחן נוצה, צמר גפן ונייר מקומט. ננשוף על כל אחד מהם ונבדוק מי מהם מגיע הכי רחוק.

שיח מסכם

נשמע דיווח מנציג של כל קבוצה על הממצאים שגילו. נשתמש בשיום מילולי של התהליך שעברנו: **הסתכלנו, בדקנו, הבנו.**

סיום

נאמר שלום למעבדה ונאסוף את הציוד בזהירות. נסכם כי האוויר הוא מתנה נפלאה שה' ברא עבורנו. נסיים בתרגיל נשימה איטית הממלאת את הריאות באוויר נקי.

שבוע שלישי האור והצל

מטרה שבועית: הבנת הקשר בין האור והצל דרך חקר וניסוי, באמצעות פיתוח ההבחנה החזותית והסקרנות.

יום ה	יום ד רביעי ייחודי	יום ג	יום ב	יום א	
יום במעבדה	דקלום רביעי ייחודי	שיירת הצבעים	מראת הצלליות	מעגל של טיפות	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים
יום במעבדה- חוקרי האור והצל	יום אנגלית	צלליות ושבלונות	ציור בעקבות הצל	מגלים את האור	פעילות חינוכית העשרתית
האוויר הקסום	מגנט השקט	מצלמת הזיכרון	כדור האור	קרחון נמס	סיום יום

שבוע זה יוקדש למסע מרתק בעקבות האור והצל המלווים אותנו בכל רגע ביום. נכיר את הדרך שבה קרני השמש והפנס מציירות צורות מגוונות על הקיר ועל האדמה, ונלמד להבחין בין חומרים שקופים המעבירים אור לבין חומרים אטומים היוצרים צל. נחזק אצל הילדים את יכולת ההבחנה החזותית ואת ההבנה של קשר בין מרחק לגודל.

בסוף השבוע נבין ולהבין איך הצל נוצר ומשתנה, נגיע להבנה כי האור הוא כוח נפלא המגלה לנו את יופי הבריאה בכל פינה במרחב

יום א' שבוע 3 מגלים את האור

מטרות:

- חקירת תכונות האור במרחב חשוך
- פיתוח יכולת עקיבה אחר מקור אור ומיקוד ויזואלי
- חיזוק שיתוף הפעולה הקבוצתי דרך משחק משותף ותנועה

פתיחה

נחשיך מעט את החדר וניצור אווירה של מסתורין וסקרנות. ארל'ה מגיע לבקר אותנו כשהוא אוחז בפנס קטן. הוא מספר לנו שהוא מנסה להבין לאן נעלמים כל הדברים כשיש חושך. נזמין את הילדים להצטרף אל ארל'ה מגלה

שיח קצר

נשאל את הילדים - מה קורה כאשר אנחנו מכבים את האור בחדר? נברר: האם אנחנו יכולים לראות את החברים או את המשחקים בחושך? נסביר כי היום נהיה חוקרי אור ונבדוק איך הוא עוזר לנו לגלות את העולם.

פעילות חווייתית מרכזית

נשב במעגל ונפעיל פנס אחד חזק במרכז. נעביר את הפנס מילד לילד בזהירות רבה. כל ילד שקיבל את הפנס יבחר חפץ אחד בחדר שהוא רוצה להאיר עליו. נראה יחד איך האור פוגש את החפץ ומגלה לנו אותו מתוך החושך. נסיים במשחק תנועה שבו כמה ילדים מקבלים פנסים ומאירים על הרצפה, שאר הילדים ינסו לרדוף אחרי האור ולתפוס אותו ברגליים או בידיים.

שיח מסכם

נשאל את הילדים - מה קרה לעיגול האור כשהרחקנו את הפנס מהקיר? נבדוק - אם היה קל או קשה לתפוס את האור שברח על הרצפה? נשתמש בשיום מילולי של התהליך שביצענו:

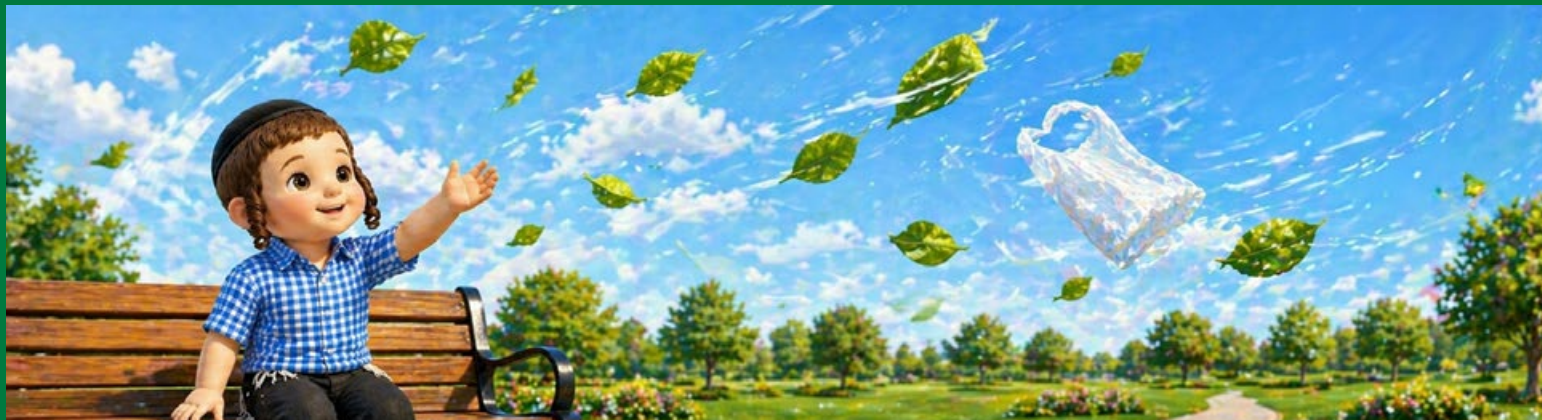
הסתכלנו, בדקנו, שינינו

סיום

נסיים בתרגיל הרפיה שבו כל ילד עוצם עיניים ומדמיין כדור אור קטן בלב. האור גדל וממלא את כל הגוף בתחושה נעימה וחמה של רוגע. נודה לבורא עולם על מתנת האור המאירה לנו את הדרך

הרחבה לבוגרים

נבקש מהילד לקרב את הפנס אל החפץ. נשים לב כיצד עיגול האור הופך לקטן, מרוכז וחזק מאוד על החפץ. לאחר מכן, נבקש מהילד ללכת לאחור לאט לאט (ננחה את הילד להרחיק את הפנס מהמטרה) ונתבונן יחד איך עיגול האור נפתח מתפשט והופך לגדול ורחב יותר.

יום ב' שבוע 3

ציור בעקבות הצל

מטרות:

- הבנת הקשר הישיר בין מקור האור לבין היווצרות הצל על גבי משטחים
- פיתוח מיומנות של מוטוריקה עדינה ודיוק דרך עקיבה אחר קווי מתאר
- זיהוי צורות והשתקפויות של חפצים מוחשיים במרחב הפתוח

פתיחה

נצא יחד אל חצר הגן המוארת ונשחק משחק תופסת צל. נבקש מהילדים לנסות לדרוך על הצל של חבר בזהירות. נראה איך הצל זז יחד איתנו לכל מקום ומתחבא כשאנחנו נכנסים לתוך מבנה

שיח קצר

נסתכל על הרצפה ונחפש את הצל של העצים ושל המשחקים.
נבדוק - האם הצל נראה בדיוק כמונו או שהוא ארוך וגדול יותר.
נסביר כי השמש מציירת עבורנו על הרצפה ואנחנו ננסה לצבוע את הציור שלה

פעילות חווייתית מרכזית

נבקש מהילדים לעמוד בתנוחה מעניינת כך שהצל שלהם יופיע בבירור על המדרכה (לחילופין, ניתן לפרוס גיליונות בריסטול גדולים)

נסמן רק את קווי המתאר הכלליים של צל הגוף או הרגליים. הילדים יקבלו גירים גדולים ויצבעו את תוך השטח של הצל שסומן. ניתן גם להניח חפצים גדולים מאוד כמו דלי או כיסא פלסטיק ולעבוד כנ"ל.

שיח מסכם

נשאל את הילדים איזה צבע הם בחרו לתת לצל שלהם היום. נבדוק אם הצל של הכיסא נשאר על הרצפה גם כשזזנו אתו למקום אחר

נשתמש בשיום המילולי של התהליך שביצענו:

הסתכלנו, בדקנו, שינינו

הרחבה לבוגרים

נצא יחד אל חצר הגן למקום שטוח ומואר היטב. נחלק לכל ילד דף לבן וחפץ מעניין כמו חית משחק או כלי פלסטיק בעל צורה ברורה, ונבקש מהם להניח את החפץ על קצה הדף בצורה כזו שהשמש תטיל צל ברור ומדויק על השטח הלבן שנוותר. הילדים יעברו בזהירות עם עיפרון או טוש על קווי המתאר של הצל שנוצר, עד שיקבלו ציור מושלם של השתקפות החפץ על הנייר. ניתן להזיז מעט את החפץ ולראות איך הצורה משתנה ומתארכת בהתאם לזווית של השמש בשמים

שיח מסכם

נשב יחד ונתבונן בציורים שנוצרו ונבדוק אם הצורה שציירנו באמת דומה לחפץ המקורי או שהיא נראית משונה ומעניינת יותר. נשתמש בשיום המילולי של התהליך שבו הסתכלנו על האור, דמיינו את הצורה ושינינו את הדף הלבן לציור מלא בצללים וגילויים

סיום

נודה לה' על נפלאות הבריאה ועל השמש שמאירה לנו את העולם בכל יום מחדש, ומאפשרת לנו לראות צורות וצבעים

יום ג' שבוע 3 צלליות ושבלונות

פתיחה והתכנסות

נפתח את המפגש במשחק תנועה ספונטני "יום ולילה". כאשר נאמר "יום", הילדים נעים במרחב. כאשר נאמר "לילה" הילדים קופאים, ומניחים ידיים על העיניים.

מטרות הפעילות

- הבחנה חזותית בין צבע בהיר לצבע כהה
- פיתוח מוטוריקה עדינה דרך הדבקה ומיקום צורות במרחב הדף
- חיזוק המושגים אור ו-צל דרך יצירה מוחשית

מהלך הפעילות

פתיחה

ארל'ה מגיע לבקר את הילדים כשהוא אווז בשני דפים גדולים- דף אחד לבן ובוהק, ודף שני שחור. הוא מספר לילדים שהדפים שלו רוצים לשחק יחד באור ובצל, ומזמין את הילדים להפוך לצוות שיעזור לו לבנות עולמות של יום ולילה.

שיח קצר

נציג לילדים את הדף הלבן ונשאל אם הוא מזכיר להם את האור של השמש. נציג את הדף השחור ונשאל אם הוא מזכיר להם את החושך של הלילה. נסביר כי היום כל ילד יקבל חלקי תמונה וייצור עולם של גילויים.

פעילות חווייתית מרכזית

נחלק לכל ילד צורה של בית, הגזורה מראש מבריסטול לבן. נבקש מהם להדביק את הבית הלבן על גבי דף רקע כהה. נשים לב יחד איך הבית הלבן בולט כמו אור שמאיר בתוך החושך. בשלב השני נחלק לכל ילד שבלונה מוכנה שיש בה חיתוך בצורת בית, וננחה את הילדים להניח את השבלונה הכהה על גבי דף שחור חלק. הילדים יגלו שנוצר בית כהה בתוך הדף הלבן- ממש כמו צל. נאפשר לילדים להזיז את השבלונה

על הדף ולראות איך הצל מטייל.

שיח מסכם

נסתכל על שתי התמונות שיצרנו, ונתבונן בהבדלים ביניהן. נבדוק איפה הבית נראה כמו אור ואיפה הוא נראה כמו צל. נבצע שיום מילולי של התהליך: פעלנו, הסתכלנו, דמיינו, שינינו.

סיום

הקב"ה ברא עבורנו את האור ואת החושך, מהיום הראשון של הבריאה (האור נברא ביום זה, והקב"ה הבדיל בין האור ובין החושך)

הרחבה לבוגרים

נבקש מהילדים לצייר בעצמם על דף לבן צורות של בית, עץ ופרח צמוד לקצה הדף. הילדים יגזרו בזהירות רבה את הציור כך שהדמות תצא שלמה ותישאר שבלונה ריקה בתוך הדף המקורי. ניקח דף כהה ונדביק עליו את הדמות הגזורה הלבנה. בדף כהה נוסף נדביק את השבלונה הריקה ונראה יחד איך נוצרו לנו שני עולמות משלימים. בעולם אחד יש דמות בהירה על רקע כהה ובעולם השני יש צל כהה המציץ מתוך הנייר הלבן

הדבר יוצר מראה של אור וצל משולבים וממחיש את הניגוד ביניהם.

יום ד' שבוע 3

רביעי ייחודי: יום אנגלית

מטרות:

- חשיפה חווייתית לשפה האנגלית דרך עולם האור והצל
- לימוד והטמעת ארבע מילים בסיסיות באנגלית: Light, Dark, Sun, Shadow
- חיזוק הבנת ההבדל בין אור לחושך וצל בדרך משחקית
- פיתוח ביטחון עצמי בהתנסות בשפה זרה באמצעות חוויה ותנועה

פתיחה

דקלום "רביעי הגיע": נפתח בדקלום החגיגי:

רביעי הגיע –

מה מחכה?

הפתעה בכל פעם –

לא נגלה!

דרמה, חרוזים, אנגלית וצחוק,

ומשחקים של פעם –

כמו קסם מתוק!

שיח קצר

- נציג לילדים את ארבע הכרטיסיות ונלמד אותן בהדרגה
- המילה Light - נקרין פנס ונראה אור חזק ונסביר שזה אור
 - המילה Dark - נכבה את האור ונראה חושך ונסביר שזה חושך
 - המילה Sun - נציג תמונה של שמש
 - המילה Shadow - נעמוד מול האור ונראה צל של הגוף

פעילות חווייתית מרכזית

א. נרים כל כרטיסייה ונאמר את המילה בקול ונבקש מהילדים לחזור אחרי המילה בקול שונה כמו בלחש או בקול גבוה.

נשלב תנועות גוף לכל מילה

- המילה Light – פותחים ידיים
- המילה Dark – סוגרים ידיים ועוצמים עיניים
- המילה Sun - מרימים ידיים למעלה
- המילה Shadow – עומדים בצד ליצירת צל

ב. נשתמש בשני חישוקים גדולים וצבעוניים על הרצפה.

בחישוק אחד נשים תמונה גדולה של שמש, ובשני תמונה של ירח וכוכבים. נלמד את המילה Light - דרך הפעלת פנס חזק לכיוון התקרה. כאשר הפנס דולק, נכריז Light והילדים ירצו לחישוק השמש. כאשר נכבה את הפנס נלחש יחד Dark, ונרוץ לחישוק הלילה. נצא יחד אל חצר הגן ונחפש את המקום הכי מאיר וחם. נפרוש ידיים לצדדים ונרגיש איך השמש מחממת אותנו. נספר לילדים שבאנגלית השמש נקראת Sun וניתן להם לחזור אחרינו על המילה החדשה. נביט על הרצפה ונראה את הכתם הכהה שמטייל אחרינו. נספר לילדים שהכתם הזה הוא צל וקוראים לו באנגלית Shadow. נבדוק אם ה-Shadow נמצא גם כשאנחנו נכנסים לצל של הבניין

שיח מסכם

נשאל- איזו מילה באנגלית הייתה הכי קלה לזכירה? נחזור יחד על ארבע המילים בשילוב תנועות הגוף

נשתמש בשיום המילולי של התהליך שבו עברנו מהתבוננות לשימוש בשפה חדשה:

הסתכלנו, דמיינו שינינו

הרחבה לבוגרים

נפזר ארבעה חישוקים, ובכל אחד - כרטיס מילה באנגלית. נאמר מצב פשוט כמו: "יש אור חזק בחוץ" או "עכשיו חושך".

הילדים רצים לחישוק המתאים לפי המילה באנגלית, ובכל הגעה לחישוק נקריא יחד את המילה בקול.

Light

(לייט)

אור

Dark

(דארק)

חושך

Sun

(סאן)

שמש

Shadow

(שאדו)

צל

יום ה' שבוע 3

במעבדה - חוקרים את האור והצל

מטרות היום:

- הבנת הקשר בין מרחק מקור האור לבין גודל הצל הנוצר
- הבחנה בין חומרים שקופים לחומרים אטומים והשפעתם על הצל
- פיתוח יכולת עבודה שיתופית בקבוצה ודיווח על ממצאי חקר

פתיחה- טקס כניסה למעבדה

נזמין את הילדים להיכנס למעבדה המיוחדת של השבוע השני, ונחלק לכל ילד את תג השם האישי שהכנו.

נבצע יחד את הדקלום המשודרג בשילוב תנועות ידיים:

אנחנו ילדים מתבוננים ובודקים

שואלים שאלות וגם מגלים

ה' ברא עולם מלא פלאות

עם סקרנות ושאלות נצא למסעות

שיח קצר

נשאל את הילדים- האם הם חושבים שכל חפץ בחדר יכול ליצור צל?
נברר יחד מה יקרה לצל של חפץ אם נקרב אליו את הפנס מאוד?
נסביר שהיום נבדוק את הסודות של האור והצל דרך ארבע תחנות

פעילות חווייתית מרכזית

נחלק את הילדים לארבע קבוצות שיעברו בין התחנות השונות, ויחקרו בכל תחנה נבקש מהילדים לנחש מה יקרה לפני שהם מתחילים בניסוי

תחנה 1- משחקי פנס

הילדים מניחים חפצים שונים ומאירים עליהם בעזרת פנסים הם בודקים מה יוצר צל גדול ומה יוצר צל קטן ומנסים להרחיק ולקרוב את האור

תחנה 2 - מה עושה צל

מניחים חפצים שונים כמו בקבוק שקוף, כוס אטומה, ניילון ונייר. הילדים בודקים מי מהחפצים יוצר צל חזק וכהה ומי כמעט ולא משאיר סימן

תחנה 3 - צל הגוף

הילדים עומדים מול מקור אור חזק המופנה לעבר הקיר. הם משנים תנוחות גוף ובודקים איך הצל שלהם משתנה וזז בהתאם לתנועה

תחנה 4 - נחש מה הצל

נחשיך מעט את אזור התחנה ונציב פנס חזק על שולחן המופנה אל הקיר. נניח חפץ מוכר כמו מספריים, בקבוק או בובה בין הפנס לקיר. נחזיק את החפץ קרוב לפנס כך שעל הקיר תופיע צללית גדולה ומסתורית. הילדים יתבוננו בצל שנוצר על הקיר וינסו לנחש מהו החפץ המסתתר. ניתן לסובב את החפץ לאט כדי לשנות את צורת הצל ולתת לילדים רמזים נוספים עד לזיהוי.

שיח מסכם

נאסוף את כל קבוצות הילדים החוקרים לדיווח על הממצאים שגילו בתחנות נציג מכל קבוצה יספר מה היה הגילוי המפתיע ביותר עבורם במעבדה נבצע שיום מילולי של התהליך שבו פעלנו היום: **הסתכלנו, דמיינו, שינינו**

שבוע רביעי

המים והצבע בעולם ובטבע

מטרה שבועית: חקירת עולם המים והצבע דרך ניסויים תהליכיים, ויישום מיומנויות החקר שנלמדו לאורך החודש

יום ה	יום ד רביעי ייחודי	יום ג	יום ב	יום א	
יום במעבדה	דקלום רביעי ייחודי	שיירת הצבעים	מראת הצלליות	מעגל של טיפות	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים
יום במעבדה- מודים לה' על גילויי החודש	משחקים של פעם	ניסוי הסלרי	עיגולי צבע	פרחי נייר	פעילות חינוכית העשרתית
האוויר הקסום	מגנט השקט	מצלמת הזיכרון	כדור האור	קרחון נמס	סיום יום

שבוע זה יוקדש לחקירת הקשר המופלא בין עולם המים לעולם הצבע דרך ניסויים ותנועה בטבע. נכיר את הדרכים שבהן המים מטפסים בתוך צמחים וניירות וגורמים לשינויים מפתיעים מול העיניים. נחזק אצל הילדים את מיומנות ההתבוננות הסבלנית בתהליכים משתנים ואת היכולת לשער תוצאות של ניסוי. נעורר את פלא הסקרנות המדעית לצד הכרת הטוב לבורא עולם על המערכות המדויקות שברא בעולמנו.

נתרגל את שלבי החקר בצורה פעילה תוך שימוש בשיום המילולי שליווה אותנו לאורך כל החודש. בסוף השבוע יגיעו הילדים למעמד חגיגי שבו ירגישו רגשי הודיה לה' על היידע שלמדו והצליחו ליישם.

יום א' שבוע 4

פרחי נייר

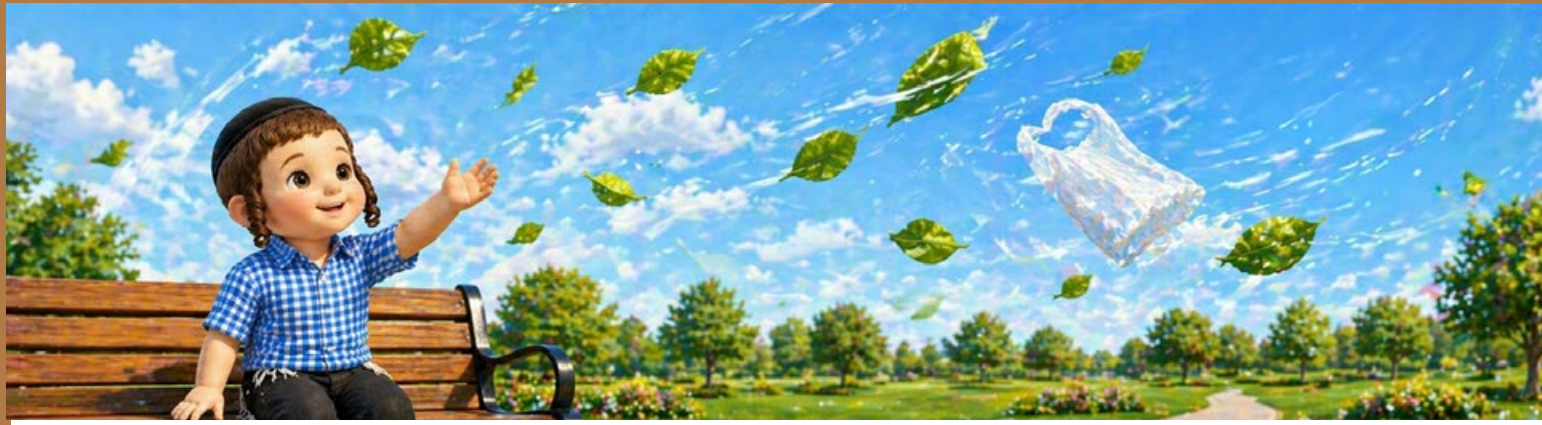
מטרות

- הכרת יכולת הספיגה של נייר ותנועת המים בתוכו
- צפייה בשינוי צבעים ובהתפשטותם בעקבות מגע עם מים
- פיתוח סבלנות והתבוננות בתהליכים משתנים בטבע

מהלך הפעילות

פתיחה

נפתח את המפגש במשחק תנועה סביב עולם המים: הילדים ינועו בחדר כמו טיפות קטנות של גשם לקצב מחיאות כפיים. כאשר המחיאות נפסקות, הילדים מתקבצים יחד לשלולית אחת גדולה.

נציג את ארל'ה מגלה שמגיע היום עם דף נייר פשוט ומספר כי יש לו סוד: הוא גילה שהנייר יכול להזיז צבעים ולפתוח פרחים, בלי עזרה של ידיים

שיח קצר

נשאל את הילדים - מה קורה כשהם שופכים מעט מים על נייר סופג?
ננסה לנחש יחד מה יקרה לפרח העשוי מנייר אם נניח אותו בתוך כוס מים.
נברר - האם המים יעלו למעלה או יישארו רק בתחתית הכוס?

פעילות חווייתית מרכזית

נחלק לכל ילד פיסה של נייר סופג הגזורה בצורת פרח עם עלי כותרת. נבקש מהילדים לקפל את עלי הכותרת פנימה אל עבר מרכז הפרח.
הילדים יציירו נקודות או קווים בעזרת טושים על החלק העליון של הפרח המקופל.
נמלא חצי כוס במים ונניח את הפרח בזהירות רבה על פני המים. נמתין יחד ונראה איך המים מתחילים לעלות בתוך הנייר והפרח נפתח לאט לאט. הילדים יגלו כי המים מזיזים את הצבעים ויוצרים תופעות מפתיעות של פריחה ושינוי.

שיח מסכם וסיום

נבדוק מה גרם לפרח הנייר להיפתח מול העיניים שלנו. נשאל- לאן נסעו הצבעים שציירנו על הנייר היבש?

נשתמש בשיום המילולי של התהליך שביצענו:

הסתכלנו, דמיינו, שינינו.

יום ב' שבוע 4

עיגולי צבע במים

מטרות

- הבחנה בשינוי צורות וצבעים במגע עם מים וסבון
- פיתוח יכולת עקיבה ויזואלית אחר תהליכי התפשטות במרחב
- עידוד חשיבה חוקרת וניבוי תוצאות ניסוי בקרב הילדים

מהלך הפעילות

פתיחה

נפתח את המפגש במשחק תנועה ספונטני של צבעים וגילוי: כל ילד מקבל כרטיס בצבע אחר, ומטייל בחדר לקצב מנגינה. כאשר המנגינה עוצרת, על הילדים למצוא חבר עם צבע דומה ולהחזיק ידיים.

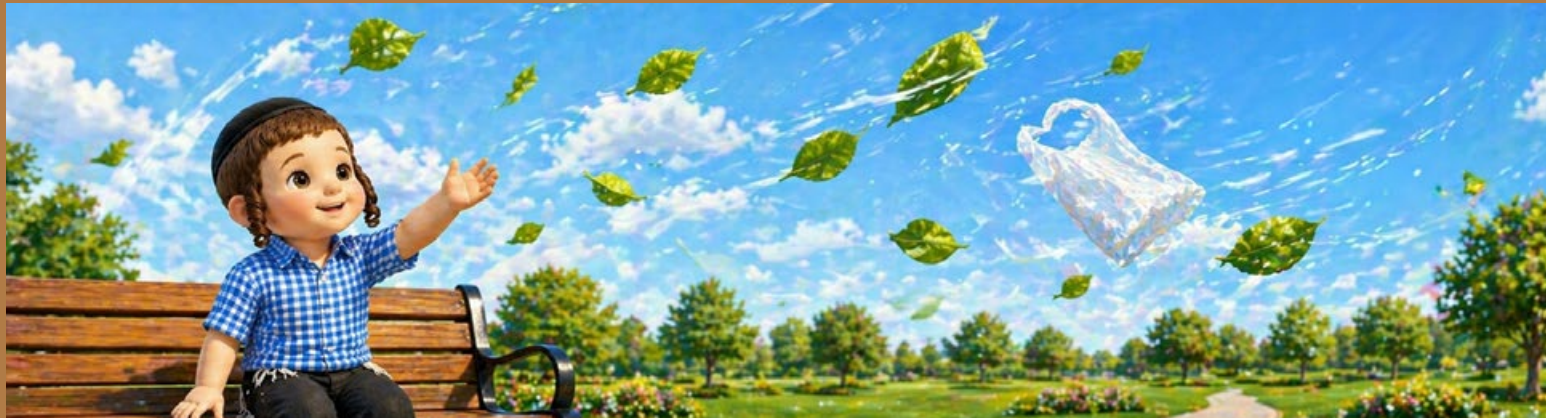
נספר לילדים כי היום אנחנו הולכים להזמין את הצבעים לצאת למסע מיוחד. ארל'ה מגלה שלח לנו מסר סודי ובו הוא מספר כי גילה שהסבון יכול להזיז את הצבעים בתוך המים בלי לגעת בהם כלל

שיח קצר

נציג עיגולי נייר סופג, ונשאל - מה לדעתכם יקרה לצבע אם נשים עליו טיפה של מים?

פעילות חווייתית מרכזית

נחלק לכל ילד כמה עיגולים קטנים הגזורים מראש מנייר סופג הילדים יצבעו את היקף העיגולים בעזרת טושים על בסיס מים. נשים לב שהילדים משאירים את מרכז העיגול לבן ונקי מצבע. נניח בעזרת טפטפת או מקלון, טיפה קטנה של סבון כלים במרכז הלבן. נניח בזהירות את העיגולים הצבועים בתוך קערת מים רחבה ושקופה. נצפה יחד איך המים נכנסים לנייר והצבעים מתחילים להתפשט במהירות. הילדים יגלו כי הצבעים "בורחים" מהסבון ויוצרים צורות צבעוניות מפתיעות

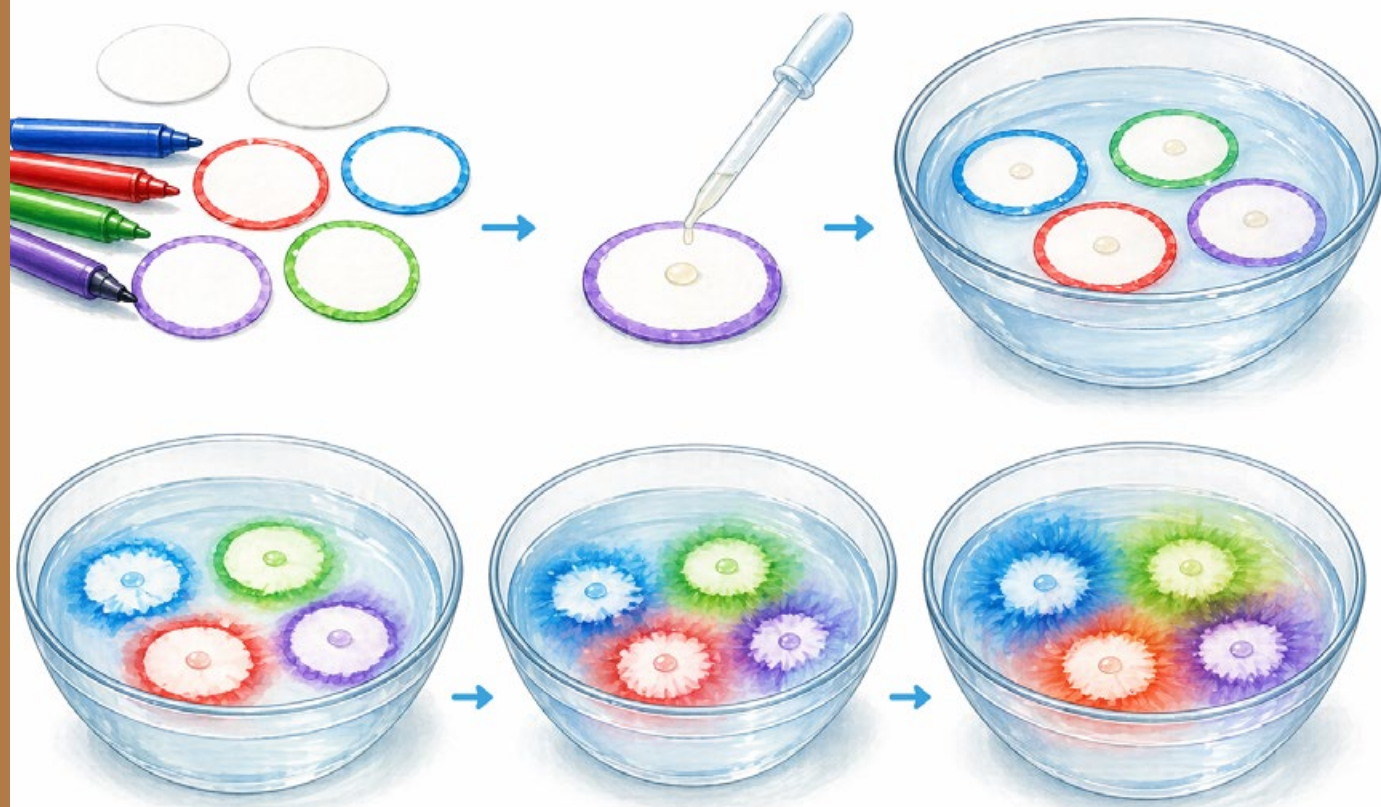

שיח מסכם

נשאל את הילדים- מה קרה לצבע ברגע שהוא פגש את המים והסבון יחד? נבדוק האם הצורה שציירנו בהתחלה נשארה באותו המקום או שהיא נסעה. נשתמש בשיום המילולי של התהליך שביצענו היום:
הסתכלנו, דמיינו, שינינו.

סיום

ישנם בעולמנו חומרים שונים שמשפיעים זה על זה נפלאות. ראינו איך המים והסבון יוצרים יחד ציור חדש ומיוחד של צבעים וגילויים! הרחבה לבוגרים כינרת, הוסיפי בבקשה אייקון של מנורה נוסיף הסבר קצר על התהליך שהתרחש כאן:
 טיפת הסבון "נלחמה" במים, ודחפה אותם לצידי העיגול. מכין שהצבע מעורבב עם המים, הוא גם בורח איתם מן המרכז אל קצוות העיגול.

יום ג' שבוע 4

ניסוי הסלרי

מטרות הפעילות

- הבנת הדרך שבה צמחים "שותים" מים ומעבירים אותם לכל חלקי הצמח
- תצפית על שינוי צבע הדרגתי כתוצאה מתהליך הובלת מים
- פיתוח סבלנות ויכולת מעקב אחר תהליכים המתרחשים לאורך זמן

מהלך הפעילות

פתיחה

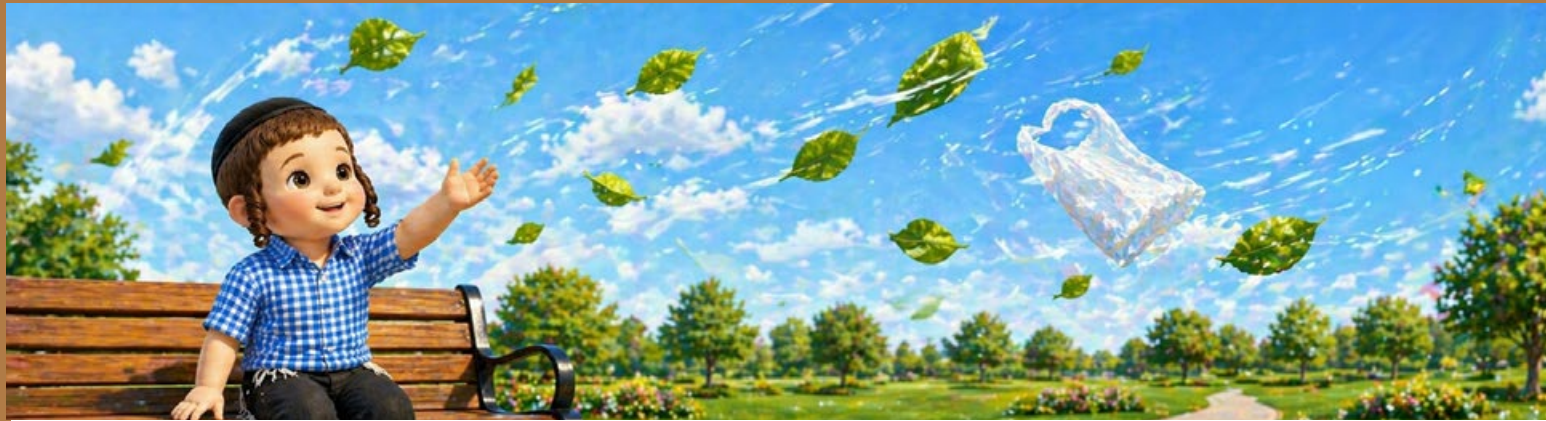
נפתח את המפגש במשחק תנועה שבו הילדים מדמים צמחים שצמאים למים: הילדים מתכופפים לאט לאט לכיוון הרצפה כשהם "נבולים" וחלשים. כאשר "נשקה" אותם עם תנועות ידיים, הילדים צומחים ומתמתחים לגובה. ארל'ה מגיע לבקר ומספר לילדים שהוא גילה שלצמחים יש פה סודי. הוא רוצה לראות יחד עם הילדים איך הסלרי מצליח לשתות מים צבעוניים

שיח קצר

נשאל את הילדים איך לדעתם הפרחים והעצים שותים מים מהאדמה. נברר- האם הם חושבים שהצבע של המים יכול להשפיע על הצבע של הצמח? נסביר כי היום בע"ה, נחקור ונבדוק מה קורה בתוך הגבעול של הסלרי.

פעילות חווייתית מרכזית

נכין יחד כמה כוסות שקופות ונמלא אותן במים עד החצי. נוסיף לכל כוס כמה טיפות של צבע מאכל חזק בצבעים שונים. נכניס גבעול סלרי טרי עם עלים לתוך כל כוס צבעונית. נבקש מהילדים לנחש - איזה צבע יקבל הסלרי בעוד כמה שעות? נשאיר את הכוסות במקום מואר ונחזור אליהן לאחר זמן מה נחתוך בעדינות את הגבעול לרוחבו ונראה לילדים את הנקודות הצבעוניות בפנים. הילדים יגלו כי הסלרי "שתה" את המים והעביר אותם בצינורות דקים עד לעלים.

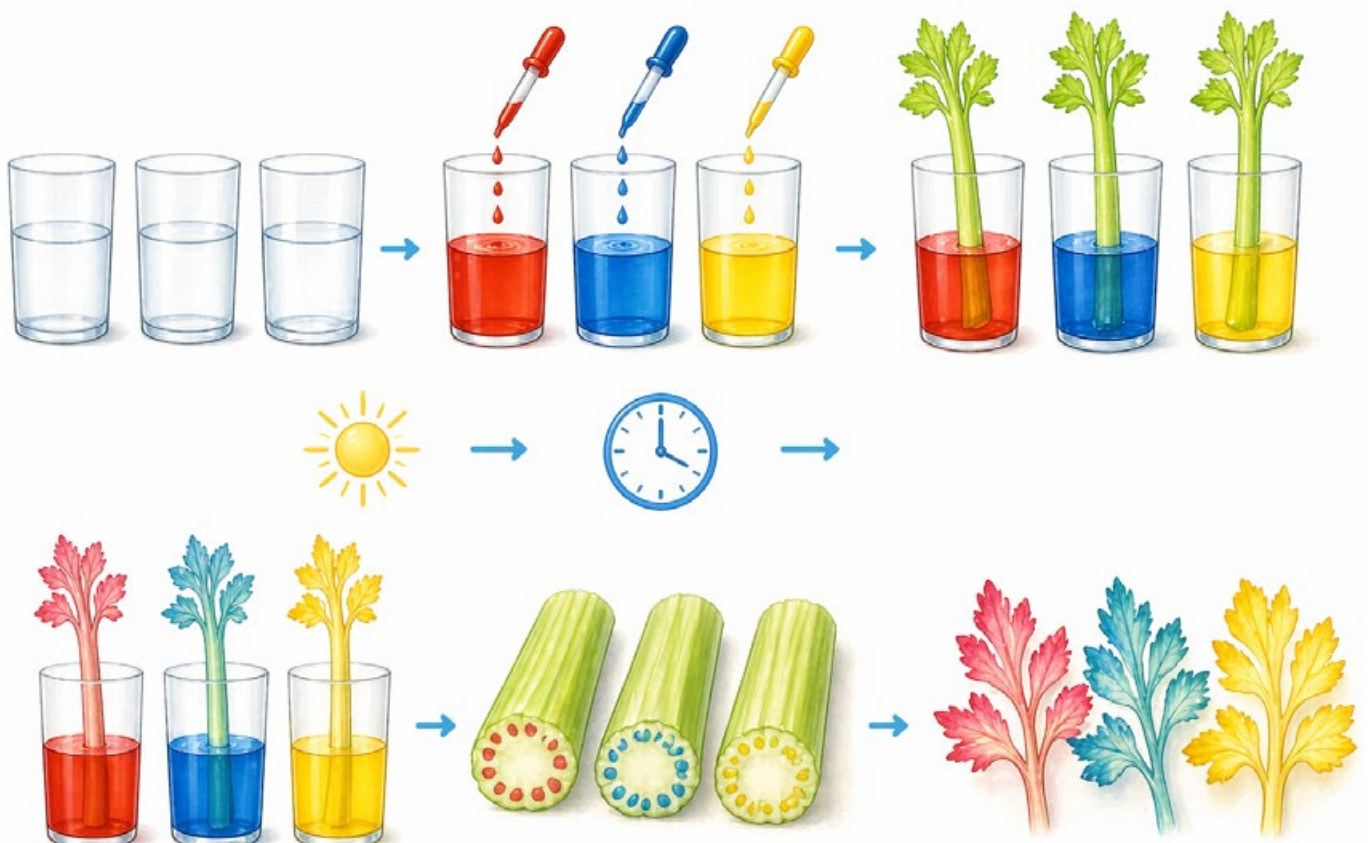

שיח מסכם

נבדוק - האם העלים של הסלרי נשארו ירוקים או שקיבלו גוון חדש?
 שאל - מה קרה בתוך הגבעול כשחתכנו אותו וראינו את הצבע?
 נשתמש בשיום המילולי של התהליך שבו פעלנו: **הסתכלנו, דמיינו, שינינו.**

סיום

ראינו איך המים מטפסים בתוך הצמח, ומגיעים לכל מקום כדי להשקות אותו.
 הקדוש ברוך הוא ברא את הצמחים עם מערכות פלאיות שמאפשרות להם לחיות.

יום ד' שבוע 4

רביעי ייחודי - משחקים של פעם

מטרות

- זיהוי ושיום צבעים במרחב, במהלך תנועה
- פיתוח זריזות ויכולת תגובה מהירה להוראות קוליות
- חיזוק הקשר החברתי דרך משחקי קבוצה קלאסיים

פתיחה

נפתח בדקלום של "רביעי ייחודי":

רביעי הגיע –

מה מחכה?

הפתעה בכל פעם –

לא נגלה!

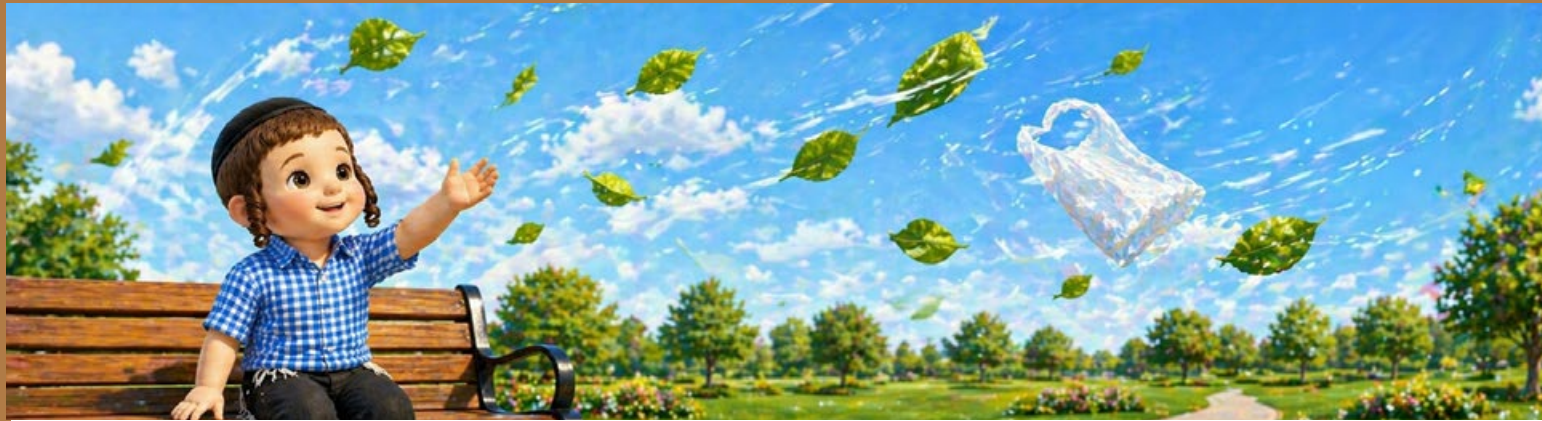
דרמה, חרוזים, אנגלית וצחוק,

ומשחקים של פעם –

כמו קסם מתוק!

שיח קצר

נשאל את הילדים אילו משחקים הם מכירים שאפשר לשחק בחצר עם חברים? ננסה לחשוב יחד איך אפשר להפוך צבע למשחק של ריצה ותפיסה.

פעילות חווייתית מרכזית

א. ים יבשה של צבעים -

נפזר על הרצפה חישוקים בצבע כחול. נחליט יחד כי הצבע הכחול הוא הים ומחוץ לחישוקים היבשה. כאשר נכריז "ים" הילדים צריכים לקפוץ לתוך החישוק הכחול, וכאשר נכריז "יבשה" הילדים קופצים החוצה. ננסה לבלבל אותם עם פקודות מהירות כמו- ים, ים, יבשה, כדי לחזק את הריכוז

ב. מלך הצבעים -

אחד הילדים עומד מול הקבוצה בתפקיד המלך. המלך נותן פקודה. לדוג': המלך אמר לגעת במשהו אדום הילדים רצים מהר ונוגעים בחפץ בצבע שנבחר. אם המלך נותן פקודה בלי לומר "המלך אמר", הילדים חייבים להמשיך לעמוד.

שיח מסכם

נשב יחד במעגל ונירגע מהריצה המשותפת והמשחקים המהנים. נבדוק- אילו צבעים היה הכי קל למצוא ברחבי המעבדה/ הגן שלנו? נברר איזה משחק גרם לנו להרגיש הכי הרבה זריזות ושמחה. נבצע שיום מילולי של התהליך שבו פעלנו היום: הסתכלנו דמיינו (- מה רצוי לעשות) שינינו (- את המיקום בחדר).

סיום

נהיה חברים טובים ונעזור זה לזה בכל משחק ובכל גילוי! נזכור שה' ברא עולם מלא בצבעים נפלאים כדי לשמח אותנו!

הרחבה לבוגרים

משחק תופסת נוסף- תופסת צבעים:

נבחר ילד אחד שיהיה התופס במרחב. התופס מכריז בקול: "אני רוצה את הצבע הירוק". כל הילדים צריכים לרוץ ולגעת בחפץ ירוק בגן. מי שנוגע בצבע הנכון הוא מוגן ואי אפשר לתפוס אותו, מי שלא הספיק למצוא את הצבע ונתפס, הופך לתופס הבא.

יום ה' שבוע 4

יום מעבדה - מסיבת סיום לגילויי החודש!

מטרות

- חקר - השפעת המים והאוויר על חומרים שונים
- פיתוח יכולת ניבוי והשערה לפני ביצוע ניסוי
- תרגול עבודה קבוצתית ודיווח על ממצאי חקר

מהלך הפעילות

פתיחה

היום זהו היום האחרון של החקר! ארל'ה מגלהמגיע נרגש ומספר כי הוא גילה שהילדים הפכו למומחים, ומזמין אותם להיכנס למעבדה המיוחדת. נחלק לכל ילד את תג השם האישי שהכנו. נבצע יחד את הדקלום המשודרג בשילוב תנועות ידיים:

אנחנו ילדים מתבוננים ובודקים

שואלים שאלות וגם מגלים

ה' ברא עולם מלא פלאות

עם סקרנות ושאלות נצא למסעות

שיח קצר

נזכיר לילדים את כל הפלאים שראינו בתוך המים ומתחת לאור הפנס. נשאל אם הם זוכרים איך הצבע יכול לטייל ולשנות את צורתו? נסביר כי היום בתחנות אנחנו נחגוג את כל הגילויים יחד

פעילות חווייתית מרכזית

נחלק את הילדים לארבע קבוצות מחקר שיעברו בין התחנות

תחנה 1- מה נמס במים?

הילדים מניחים בקערת מים סוכריה קשה, נייר, כפית וקוביית סוכר. הם בודקים מה משתנה במים ומה נשאר בדיוק אותו הדבר.

תחנה 2 - מי מזיז את הכדור?

הילדים מניחים כדור צמר גפן על השולחן ומשתמשים בקש. הם נושפים בעדינות ומנסים להוביל את הכדור למטרה בלי לגעת בו

תחנה 3 - המטבע הנעלם

בניח מטבע על השולחן ונשים מעליו כוס זכוכית שקופה וריקה. נבקש מהילדים להסתכל מהצד ולראות את המטבע המונח למטה. נמזוג מים לתוך הכוס לעיני הילדים ונראה איך המטבע פשוט נעלם!

הילדים יגלו שהמים משנים את כיוון האור ויוצרים אשליה מדעית מרתקת. הילדים יוכלו לגלות כי המטבע לא באמת נעלם- אם יביטו בתוך הכוס מלמעלה.

תחנה 4 - צלליות

במקום רק להזיז פנס הילדים יקבלו צורות מנייר בריסטול של כלי מעבדה (מבחנה, זכוכית מגדלת ופנס). הם יקרינו את הצל של כלי המעבדה על הקיר ויתארו מה הם רואים. הילדים ינסו ליצור צל ענק של מבחנה וצל קטן של זכוכית מגדלת.

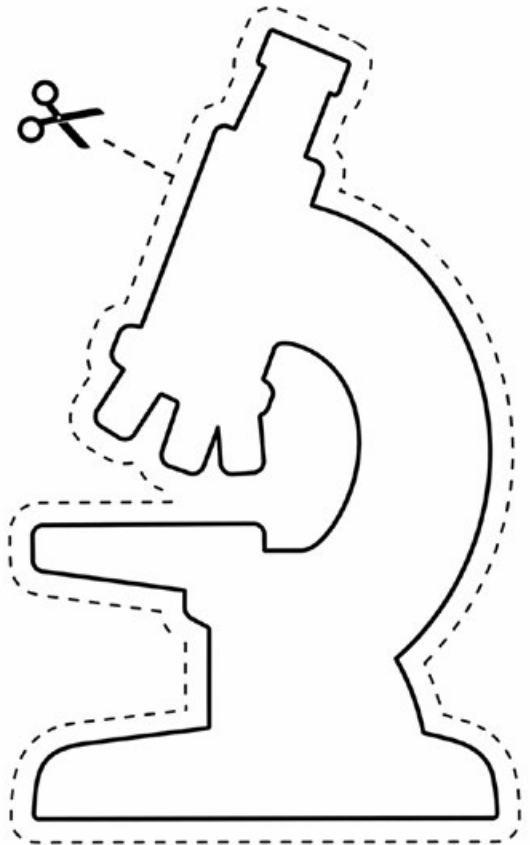
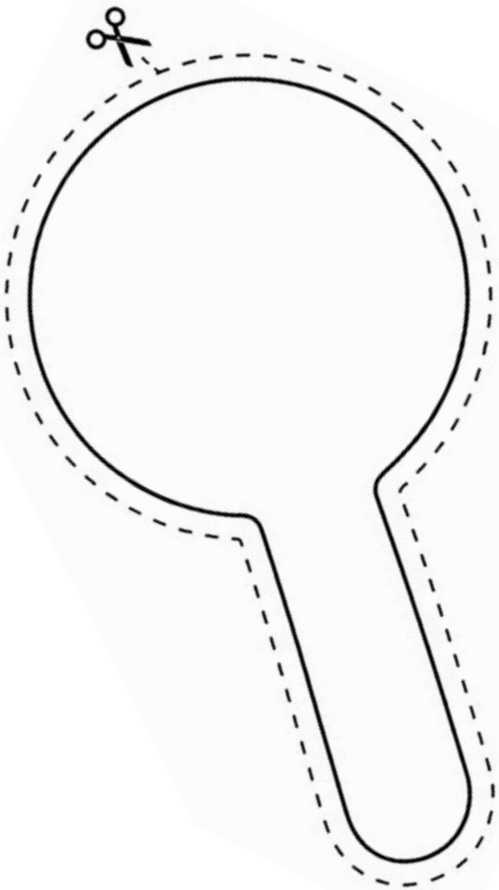
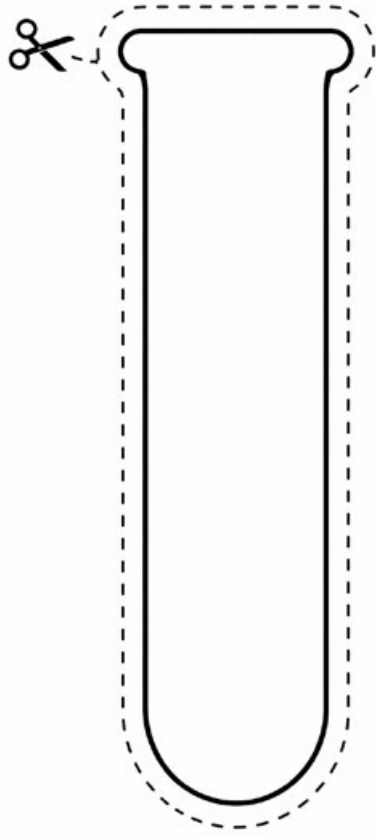
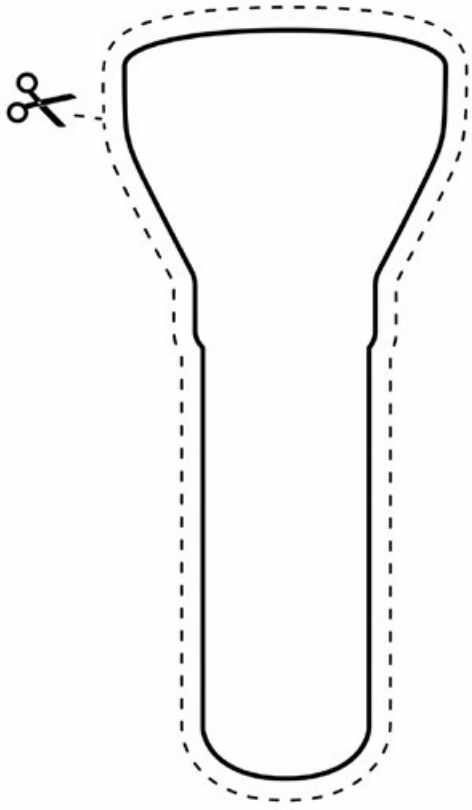
שיח מסכם

נשאל את הילדים- מה היה הגילוי שהכי הפתיע אותם במהלך החודש? נבצע שיום מילולי של התהליך שליווה אותנו: **הסתכלנו, דמיינו, שינינו.**

סיום

נודה לקב"ה שנתן לנו עיניים לראות ולב להבין את פלאי הבריאה!

בס"ד

רשימת ציוד לתוכנית: פלאי הבריאה

שבוע ראשון - הקסם שבמים

- קופסה אטומה
- חפצים פשוטים: אבן, כפית, נייר, כף פלסטיק
- קערה גדולה עם מים
- ספוג ועלים
- מגבת לייבוש ומגש איסוף חפצים
- כוסות מים שקופות
- צבעי מאכל- אדום, ירוק וכחול
- קוביות קרח
- נייר סופג
- תגי שם שואל, בודק ולומד שרוכים צבעוניים לתגים
- טושים ומדבקות לקישוט
- תמונת החפץ חיים

שבוע שני - אוויר ותנועה

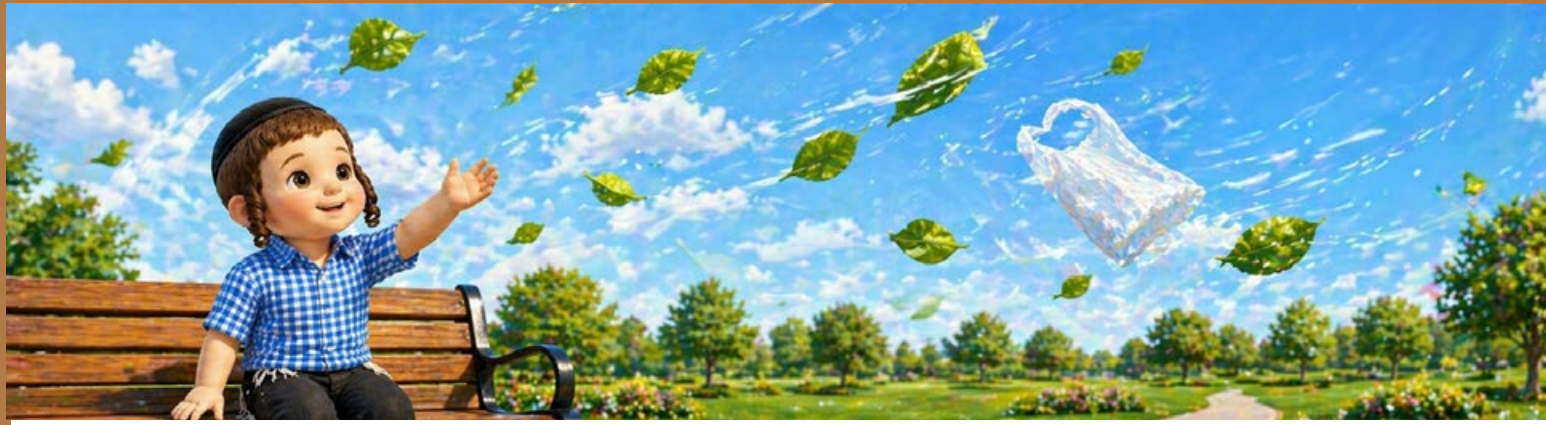
- שבשבות על דפי בריסטול
- מספרים
- סיכות וסיכות מתפצלות
- מקלות או קשים עבים
- מאוורר קטן (אופציונלי)
- דבק חשמל כהה או צבעוני

- קשים רחבים וקשים צרים
- כדורי צמר גפן רכים
- 10 כוסות שתייה
- כדורי פינג פונג
- חתיכות נייר קטנות
- ריבוע נייר עבה
- נוצות
- נייר מקומט

שבוע שלישי - אור וצל

- פנסים חזקים וסוללות
- גיליונות בריסטול גדולים
- גירים צבעוניים גדולים
- חפצים מעניינים וחיות משחק כלי פלסטיק
- בריסטול לבן ודפי רקע כהים
- דבק
- איורים של שמש וירח
- חישוקים גדולים
- בקבוק שקוף וכוס אטומה
- ניילון ונייר אטום
- בובה או מספריים ליצירת צללית

שבוע רביעי - מים וצבע

- נייר סופג גזור לצורת פרח
- טושים על בסיס מים
- חצאי כוסות מים
- סבון כלים
- טפטפות או מקלוני אוזניים
- קערת מים רחבה ושקופה
- גבעולי סלרי טריים עם עלים
- חישוקים בצבע כחול
- סוכריה קשה וקוביית סוכר
- מטבע
- כוס זכוכית שקופה וחלקה
- שבלונות גזרות מבריסטול כהה, מבחנה, זכוכית מגדלת מיקרוסקופ ופנס

